

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2004

Printed in Turkey

ՅԻՍՈՒՍԱՆ ԿԷԼ

ՆԻՄԸՆ ՀԱԼ ՆԱՄ ՄԷՇՀՈՒՐ
ՊԻՐ ԻՆԿԻԼԻԶ ՎԱ՛ԻԶԻՆ ԹԷ՛ՂԻՖ ԷՅԼԷՏԻՅԻ
ԳԻԹԱՊԸՆ ԹԷՐՃԷՄԷՍԻ ՏԻՐ

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

ՄԱԹՊԱ՛ԱՒ Ա՛ ՅԱԿՈՒՐ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

1880

1432

49-42

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

Printed in Turkey

10
Գրքի հիշատակ
165

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

Էյ կիւնահրեար տօսթըմ, տինկէ, սէն տա՛վէթ օլունույօրսըն, վէ նէ ազիմ պիր տա՛վէթ տիր: Ալլահ սէնի տա՛վէթ էյլէյօր: Փէտէր «Կէլ» տէյօր, Օղուլ տէյօր «Կէլ» րուն իւլ Գուսս տէյօր «Կէլ» մէլա՛իքէ ճիւմ հուրը օլ լաֆղ ի միւպարէքի թէքրարայըպ սանա «Կէլ» տէյօրլար: Մէգքիւր տա՛վէթի դապուլ էթմիշ օլան քեաֆֆէ ի կիւնահրեարլար ին պիլ իթթիֆագ պու ըեսալէ տախի քէմալ ի շէվգ վէ մուհապպէթ ին «Յիսուսա կէլ» տէյօր:

636 46

Յիսուսա զէմին իւղէրինտէ իքէն պիր կիւն էթրաֆընը մուհիթ իզտիհամա նաղար վէ անլէրին կիւնահ սէպէպինտէն տիւշար օլաուգլարը սէֆալէթի միւշահտէ էթտիյինտէ անլէրէ թէրահհիւմէն «Էյ ճիւմէ եօրղուն վէ եիւրլիւլեր, պանա կէլինիզ, պէն տախի սիղէրահաթ վէրիբիմ» տէտի: Օլ զէման սէօյլէտիյի կիպի շիմտի տախի սէօյլէյիպ էլ եէվմ պէն ի պէշերէ օլ տա՛վէթի ի՛լան էտիյօր: Տօսթըմ, օլ տա՛վէթ սանա տախի օլույօր, պար ի կիւնահըն սէնի եօրմատը մը, կէլ վէ ըահաթ պուլ, կէլ, Յիսուսա կէլ:

ՅԻՍՈՒՍՍ. ԿԷԼ

Օ իսթիրահաթ վա՛տ էտիյօր վէ անըն պախշ էտէճէյի իսթիրահաթ ճիսմանի բահաթտան ֆեվզ էլ 'ատէ 'ալի տիր : Ինսանահ էսիր օլմագ վէ դան թէր տէօքմէք նէ դատար կիւճ տիր, ֆագաթ շէյթանահ էսիր օլմագ վէ զամիրին իղտիրապընը չէքմէք պունտան պէտթէր տիր : Յիսուսահ կէլմէտիքճէ պուէսարէթ ու իղտիրապտան խէլաս պուլաճաղըն հօգ արըր . էյէր անահ կէլիր իսէն սա՛իր եիւքլէրին տախի խաֆիֆլէնէճէք : Ֆագիր՝ մի սին, կէլ վէ օ սէնի հէր ճիհէթլէ զէնկին էտէր . խասթա՛ մը սըն, կէլ վէ շիֆահ պուլուրսուն . մահզուն վէ զամկի՛ն մի սին, կէլ վէ օ սէնի մէսրուր գըլաճագ տըր . եաս ու մաթէմտէ՛ մի սին, կէլ վէ օ սանահ վէֆաթ էթմէյէն թէսէլլիպախշ պիր պիրատէր օլաճագ տըր . պար ի կիւնահ ալթընտա՛ մը սըն, էօյլէ իսէ Յիսուսահ թէղ կէլ, վէ կիւնահտան գուրթուլաճագ սըն . մէվթ վէ բուղ ի ճէզահ սէնի թախվիֆ էտիյօ՛ր մը, Յիսուսահ կէլ վէ անլէրի քէմալ ի մէսէրրէթլէ պէքլէրսին : Պէօյլէ պիր զաթ ը 'աղիմուշչան թարաֆընտան տա՛ վէթ օլունմագ պիղէ նէ՛ գատար միւճիպ ի մէսէրրէթ պիր քէյֆիյէթ տիր : Պու տա՛ վէթ պիր էճնէպիտէն օլսահ իտի, «պիղէ էյիլիք էթմէք իսթէմէզ,» պիր ֆագիրտէն օլսահ իտի, «պիղէ

էյիլիք էտէմէզ՝ վէ եախստ քէնտի մէնֆա՛ աթընը արայան պիր զէնկինտէն օլսահ իտի, «անտէն քի՛մ պիր շէյ մէ՛ մուլ էտէ պիլիք» տէր իտիք . լաքին խայրխահ պիր զէնկին սէֆիլ պիր ատէմէ «կէլ՛» տէսէ, մէրգուլըն գալպի նէ՛ գատար մէսէրրէթ վէ իւմիտ իլէ սօլար : էյ կիւնահքեար, սէնի տա՛ վէթ էտէն սանահ էյիլիք էթմէյէ հէմ միւգթէտիր հէմ խահիլիկէր տիր : Չըպլագ օլանահ էլպիսէ, աճ օլանահ թա՛ամ, ֆագիրէ սէրվէթ վէ ճիւմէյէ հայաթ ը էպէտիյէ պախշ էտէր : Սնըն անճագ «կէլ՛» տէյիւ օլան քէլամը սէնի մէսրուր էթմէյէ քեաֆի տիր : Պիր տէֆ՛ա պիր քէօր տիլէնճի ա՛նըն եօլտան միւրուր էթտիյինի իշիտէրէք «Պանահ մէրհամէթ էյլէ՛» տէյիւ նիտահ էյլէմէյէ պաշլատը . խալգ անահ սիւքիւթ էթմէսինի էմր էթտիլէր իսէ տէ, մէրգուլ տահահ զիյատէ պիւլէնտ ալագ իլէ «մէրհամէթ էյլէ՛» տէյիւ ֆէրեատ էտէր իտի, վէ Յիսուս անը տա՛ վէթ էյլէտիյինտէ խալգ անըն պիր պէրէքէթ ախղ էտէճէյինի պիլէրէք անահ «ճէսարէթլէն, գալգ սէնի չաղըրըյօր՝» տէտիլէր : Սնլէր Յիսուսըն պիր քիմսէյի պիհուտէ տա՛ վէթ էթմէյէճէյինի էյի պիլիլէր իտի :

Իմտի, էյ կիւնահքեար, գօրգմահ, սէնի տէ չաղըրան հէման օ Յիսուս տըր : Մէգքիւր ա՛մահ սիւրաթ ը հարէքէթինէ մանի օլմասըն տէյիւ 'ապասընը աթտըղը միսիլլիւ սէն տա՛

խի սէնի թութան հէր պիր բապթ ու 'աւ
լազայը աթ վէ ճիւմէ մէվանիյի պէր թա-
րաֆէ Էտիպ դօշ, վէ Յիսուսըն այագլարընա
գափանարագ «Պանա մէրհամէթ էյլէ, սէֆիլ
իմ, պիշարէ իմ, գուրթար, եօգսա հէ-
լաք օլուրում» տէյիւ նիտա էյլէ: փէք պէօ-
յիւք պիր կիւնահքեար մը սըն, Յիսուսա
կէլմէյէ տահա զիյատէ միւհթաճ սըն. դամի-
րին ըհաթսըղ մը տըր, եինէ օլ զամիր իլէ
կէլ. գալլին ֆասի'տ մի տիր, եինէ օլ գալլ
իլէ կէլ. անըն մուհապպէթինի ճէլպ էտէճէք
հիշ պիր շէյին եօգ իսէ, եինէ կէլ: Զէնկին
վէ ֆագիր, էֆէնտի վէ գուլ, ճիւման վէ միւ-
սինն, պէյազ վէ սիյահ հէր սընթ կիւնահ-
քեար կէլին: Իշա'. 55: Մաթ. 8. 1—17:
11. 28—30: Մար. 10. 46—52: Վահ. 22. 17:

Սէն Կիւնահքեար Սըն

Վէ 'Ս.Յ.Վ.Ս. ՆՍ'Ի.Ն. ՕԼՄՍԳ. ԻՉԻԻՆ

ՅԻՍՈՒՍՍ. ԿԵԼՄԵԼԻ ՍԻՆ

Իհթիմալ քի կիւնահքեար օլարղընը տույ-
մայօրսուն, եախօտ սա"իրլէրտէն քէօթիւ տէ-
յիլ իմ հաթթա չօգլարտան տա էյի իմ տէ-
յօրսուն, վէ ֆիլ վագը' իշրէթէ միւլթէլա,
խըրարզ վէ զինաքեար տէյիլ սին, կիրակի
կիւնիւնիւ հըֆղ էտէր սին, ֆիթապ ը Շէրի-
ֆի դրա"աթ էտէր սին, իպատէթխանէյէ կի-

տէր սին, լաքին Ալլահըն ճէմի' ի Էվամիրնի
քեամլլէն հըֆղ էտէյօ'ր մը սըն. Ալլահըն հիշ
պիր էմրինէ մուխալիֆէթ էթմէմիշ մի սին.
տա"իմա կէրչէք սէօյլէյէն միւլթապիմ իւլ էթ-
վար, 'աֆվ էտիճի, հալիմ օլտո'ն մը. թէ-
քէպպիւր, զազապ, շէնվաթ ի նէֆսանիյէ վէ
սա"իր պէտ խուլարընա հիշ թէպա'իյէթ էթ-
մէտի'ն մի: Ալլահ եալընը խարիճի վաքըլը
տէյիլ, անճագ գալլէն թահիր օլմագըլը տախի
թալէպ էտէր. օ սէնին ճիւմէ թասալվուրաթը-
նը պիլիր: Յի'լէն կիւնահ իշլէմէքտէն խալֆ
էտէրսին, կիւզէլ. լաքին գալլինտէ կիւնահ իշ-
լէմէք արզուսի հիշ եօ'գ մը. պուստան մա'տա,
Բապպը պիւթիւն գալլինտէն վէ պիւթիւն
ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն սէվմէք
էմրինէ իմթիսալ էտիյօ'ր մը սըն. տա"իմա
գալլին Ալլահա միւթէշէքքի'ր մի տիր. անըն
քէլամընա իթա'աթ էթմէք մագսէտիյլէ վէ
տիգգաթ ը թամմէ իլէ օգումագտա' մը սըն.
անը խօշնուտ էթմէյէ չալըլըյօր մը' սըն. ա-
նա տու'ա էթմէքտէն սէֆաեապ օլու'ր մը սըն.
անըն մուգատտէս կիւնիւ, ճէմա'աթը վէ իպա-
տէթի միւհիպ ի ֆէրահ ու մահզուղիյէթի'ն մի
տիր. տա"իմա անըն կիպի մուգատտէս օլմագա,
անըն քէլամընը պաշգատընա էօյրէթմէյէ, սա"-
իրլէրի անա կէթիլմէյէ, վէ հէր ճիհէթլէ անը
թա'ղիլ էթմէյէ սա'յ էյլէ'ր մի սին: Էյէր պուս-
լարը տա"իմա իճրա էյլէտին իսէ, անճագ

պօրճունու էտա էյլէմիչ սին , վէ իֆթիխար
 էտէճէք պիր շէյին եօգ տըր . ֆագաթ պուն-
 լարը իճրա էթմէտիյինէ զամիրին շէհատէթ
 էթմէ՞ղ մի . պիլ'աքս պինլերճէ տէֆ'ա կիւնահ
 իշլէտիյինի վէ տա'իմա քէնտի իրատէթ ու
 արգուլարընը արատըղընը վէ էն էյի հարէ-
 քեաթըն պիլէ Ալլահը խօշնուտ էթմէք մագ-
 սէտիյլէ օլմատըղընը էյի պիլիրսին . քէն-
 տին իշիւն եաշամըչ սըն . ատէմէր թա-
 ըաֆընտան թահսին օլունմագ սէվատըն-
 տա օլուպ ճիւմլէ էֆքեարընտա Ալլահ եօգ
 իմիչ : Գիթապ ը Շէրիֆ « Էյեր կիւնահըմըղ
 եօգ տըր տէրսէք , քէնտիմիղի ալտատըրըղ , »
 վէ « Նէթէքիմ » Պիր սալիհ եօգ , պիր պիլէ եօգ
 տըր . . . ճիւմլէսի կիւնահ իշլէյիպ Ալլահըն
 'իղգէթինտէն մահրում գալտըլար . » « Նէֆէսին
 անըն էլինտէ վէ պիլ ճիւմլէ թարիգլերինին
 սահպի Ալլահը թա'գիղ էթմէտին » տէր : էյ
 տօսթըմ , պու սէօղլէր սէնին հագիգաթ ը
 հալինի պէյան էթմէ՞ղ մի : Սէն պիր կիւնահ-
 քեար սըն , վէ չօգ գապահաթլար իշլէմիչսին .
 Ալլահըն 'ինտինտէ պիլ ճիւմլէ կիւնահլարըն
 մուգայլէտ տիր . անլերին մէսուլիյէթինտէն
 դուրթուլամագսըն , կիւնահլարընըն քէֆա-
 ըթթի իշիւն պին սէնէլիք խայր 'ամէլ իլէ
 սէն անլերէ քէֆարէթ էտէճէյին . զիրա
 հեր գանղը կիւնտէ էտէճէյին խայր 'ամէլ օլ
 կիւնտէքի պօրճընըն իֆասը օլուպ սապըղա

իշլէտիյին կիւնահա քէֆարէթ օլամագ , վէ
 ճիւմլէ մամէլիյինի Ալլահ եօլունա սարֆ էթ-
 սէն վէ քէնտինի իշքէնճէյէ վէ էօլիւմէ թէս-
 լիմ էտէճէք օլսան պիր կիւնահընը տէֆ' է-
 տէմէղսին , մաղինին 'ավտէթի զայրի միւմքին
 տիր : Լաքին գօրգմա կիւնահլարընտան տօլա-
 յը սէնին իշիւն մէճճանէն 'աֆիլ ը քիւլլի վար
 տըր . Յիսուս սէնին իշիւն քէնտի գանը իլէ
 'աֆիլ ու մաղֆերէթ իշթիրա էյլէտի : էյլէ ի-
 սէ Յիսուսա կէլ . պու 'աֆիլա նա'իլ օլմագ ի-
 շիւն Յիսուսա կէլ : Խուր . 20 . 1—18 : Մէղ .
 51 : 139 : Մաթ . 5 : րօմ . 3 . 10—20 , 23 :
 1 Եուհ . 1 . 8—10 :

Ա.Լ.Ա.Հ Ղ.Ձ.Պ.Լ.Ե.Մ.Ի.Ծ ՏԻՐ
 Ղ.Ձ.Պ.Ը.Տ.Ս.Ն ԷՄԻՆ ՕԼՄԱԳ ԻՉԻԻՆ
 ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

Գիթապ ը Շէրիֆ « Ալլահ ֆատըղա հեր կիւն
 զազապլանըր » տէյօր : Օ ճիւմլէ ֆըսոգ 'ամէլ-
 լերինտէն նէֆրէթ էտէր , վէ սանա զաղապ-
 լանմաղա հագգը եօ՞գ մը տըր . սանա հայաթ
 վէ գուվլէթ պախշ էյլէմիչ վէ հեր նէվ' սա-
 առէթ իհսան էթմէքտէ տիր , ամմա սէն անը
 ֆէրամուշ էյլէտին . օ սէնին խայր ու մէն-
 ֆա'աթըն իշիւն քէնտի էվամիրինի պիլտիրտի ,
 ֆագաթ սէն անա իթա'աթ էթմէտին , վէ
 տա'իմա պէյլէ պիր խալիգին եօգ տըր կիպի

եաշատրն : Էյէր քէնտի վալիտէյնինէ ըր'ա-
յէթ էթմէյիպ անլէրին ըրզասընը արամազ վէ
իրատէթլէրինէ մուխալիֆ հարէքէթ էտէր պիր
էվլատ օլման , նէ գատար նանքէօր պիր քիմ-
սէ սայրլաճագ իտին : Պագ Ալլահ նէ տէյօր .
“Էյ սէմափաթ , տինկլէյինիդ , վէ էյ զէմին , դու-
լագ վէր , զիրա Բապպ սէյլէյօր . Էվլատ փէր-
վէրտէ էտիպ պէյիլթտիւմ , լաքին անլէր պա-
նա 'ասի օլտուլար :” Օ միւրիւվէթլի պիր փէ-
տէր կիպի մուհապպէթ իլէ տօլու տըր , լա-
քին սէն կիւնահլարըն իլէ անը միւքէտտէր
գըլտըն : Պունտան մա'տա օ սէնին խալիզին
մէլիյին վէ հագգ հաքիմին օլուպ կիւնահլա-
րըն իչիւն սէնի թէքտիր էտէճէք . օ 'ասըլար
իլէ պիր փէտէր կիպի տէյիլ , անճագ պիր
ղաղապնաք փաթիշահ կիպի հարէքէթ էտէ-
ճէք տիր . անըն զաղապանմասընա սէն սէպէ-
պիլէթ վէրտին . սէնի անտէն այըրան կիւ-
նահլարըն տըր . կիւնահլարընտան թէվպէ էթ-
մէյէրէք եաշատրգճա օ տա'իմա սանա զա-
ղապէնմիշ օլուր , վէ անտէն ֆիրար եա իխ-
թիֆա էթմէքլիյին միւմքին տէյիլ տիր , զիրա
հէր նէրէտէ պուլունսան , օ օրատա տըր , վէ
ղաղապըն տըր . օ կիթտիյին էօլը վէ եաթ-
տըղըն եէրի թէֆթիլ էտէր , վէ զաղապըն
տըր , վէ ալաճաղըն նէֆէս անըն էմրի իլէ
տիր , վէ օ զաղապըն տըր : Էյ կիւնահլար ,
պիւթիւն տիւնեանըն սէնին 'ալէյհինտէ զա-

ղապըն օլմասընտան Ալլահըն սանա զաղապըն
օլմասը տահա ֆէնա տըր . նէ' գօրգուլու պիր
'էօմրիւն վար : Ղաղապուլլահ սէնին իւզէրինտէ
տիր . եաթաղա կիրտիյինտէ , եաթագտան
գալգտըղընտա , հէր նէրէյէ կիթտիյինտէ վէ
հէր նէ եաթտըղընտա սէնին Ալլահը զա-
ղապըն պիւմէքլիյին նէ' հէյպէթլի պիր հալ-
տըր : Ս'հ , Ալլահըն զաղապըն օլտըղընը պի-
լէրէք էօլմէք վէ ըուզ ի ճէղատա անըն հու-
ղուրունտա տուրտուղընտա անը զաղապըն
կէօրմէք նէ' հէյպէթլի տիր . օ սէնին տօս-
թուն օլմագ իսթէյօր վէ սէնին Ալլահ իլէ
սուլ Օլմանըղը իսթէմիշ օլտըղը խապէ-
րինի թէպշիր էթմէք իչիւն քէնտի Օղլընը
իրապ էյլէտի . պու միւպէշշիրէ գալպինի թէս-
լիմ էտիպ անա կիւլէնիր իսէն , անըն զաղա-
պը թէքքին օլուր : Էյլէ իսէ , Յիսուսա կէլ ,
խասիմ օլմա , տօսթ օլ , օ սէնի գապուլ է-
տէր : Իմտի Յիսուսը բէտա էթմէքտէն ինթի-
րաղ էյլէ , զիրա “Օղլա իթա'աթ էթմէյէն հա-
յաթ կէօրմէյէճէք , վէ լաքին զաղապ Ուլլահ
անըն իւզէրինտէ գալըր :” Եուհ . 3 . 36 :
Մէդ . 7 . 11 : 11 . 5 , 6 : 21 . 8 , 9 : Բօմ . 1 .
18 : 2 . 5—9 : 2 Գօր . 5 . 18—21 : Էֆ . 5 . 6 :
2 Սէլ . 1 . 7—9 :

ՃԵՆՏԵՆՆԵՄՏԷՆ ԳՈՒՐԹՈՒԼՍՊԻԼՄԷՔ ԻՉԻՒՆ
ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

ՃԵՆՏԵՆՆԵՄՏԷՄ ԿԻՆՆԱՏՔԵՐԸ ԲԹԱԿԻՓ ԷԹ՝
մէք իշին փափապարըն իճատ էթտիյի պիր
մասալ տէյիլ տիր . անճագ ֆիթապ ը Շէրիֆ
հագդ օլտըղը շիւպհէսիզ օլտըղը կիպի «Շէ-
րիրէր վէ Ալլահը ունուտան ճիւմիէ թա"իֆէ-
լէր հավիյէյէ տէօնէճէքլէր" տէյիւ պույու-
րուլան քէլամ տախի օլ դատար հագդ տըր :
«Ստէմիէրէ պիր քէրրէ էօլմէք վէ պա'տէհու
հիւքմ թագտիր օլունմըլ տըր :» «Ալլահ ա-
տէմիէրին սըրըլարընա հիւքմ էտէճէք :» «Հէր
քէսէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ միւճաղաթ էտէճէք :»
Օլ զէմանն Յիսուսա կէլիպ անտէն մաղֆիէրէ-
թէ նա"իլ օլմամըլ օլան ճիւմիէ կիւնաՏՔԵՐԸ
լար անըն սօլ թարաֆընտա տուրուպ անլէր
«Էյ մէլունլէր , շէյթան իլէ անըն մէլա"իքէ-
սինն հազըրլանմըլ շօլ էպէտի աթէչէ հու-
զուրումտան կիտինիզ" տէյիւ հիւքմ օլունա-
ճաղար : Ս'ճ , ճէհէննէմին իշքէնճէ վէ 'ազա-
պընը քիմ թա'րիֆ էտէ պիրիւր . օրայա կի-
տէնլէր կիւնէչին զիյասընտան վէ տօսթլա-
ըն միւսահէպէթիւտէն վէ խանն խալզընըն
ասայիլ վէ ըահաթընտան վէլ հասըլ տիւնեէ-
վի հէր տիւրիւ զէվգ ու սէֆատտան մահրում
գալըպ զէնկին քէնտի սէրվէթիւնի վէ էհլ ի
իշրէթ քէնտի էյլէնճէլէրինի զայպ էտէճէք ,

վիճտան քեամիլէն ույանըպ իշլէնիլէն կիւ-
նահլար տէրխաթր էտիլիւր , վէ կէչմիշ ֆուր-
սաթլարտան իսթիֆատէ էտիլմէմիշ օլմասը
խաթըրէսի տախի 'ազապըն թէգեթտինի միւ-
ճիպ օլուր , վէ ճէհէննէմէ մահքիւմ օլանլար
քէնտի քէնտիլէրինէ «Ս'ճ օլ ֆուրսաթլարըն
պիրի կէրի տէօնէ իտի , 'աֆվ տիլէմէք իշին
պիր կիրակի հաթթա պիր սա'աթ պիլէ 'իթա
օլունսա" տէյէճէքլէր : Եօգ , Եօգ , արթըգ վա-
գըթ կէչտի . ֆուրսաթը զայպ էթտինիզ . ար-
թըգ սիլէ էպէտի զուլմէթ , էպէտի կիւնահ ,
տա"իմա ահ ու ֆիղան , էպէտի էօլիւմ վար
տըր , սիլէ աթէչ վէ քիւքիւրթ իլէ Եանան
կէօլ , աղայըլ վէ տիշ գըճըրտամասը մահալը
օլան զուլմէթ ի խարիճիյէ վար տըր . գուր-
տու էօլմէզ վէ աթէչի սէօյիւնմէզ մահալ վար
տըր : Զէնկին ատէմ 'ազապտա իքէն նաղար
էտիպ լա'ղարը իպրահիմին գուճաղընտա կէօր-
տիւքտէ , «Լա'ղարը կէօնտէր քի' փարմաղընըն
ուճունու սույա պաթըրըպ տիլիմի սէրինլէթ-
սին . զիրա պու 'ալէվտէ 'ազապ չէքիյօրըմ"»
տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի : Մուրտար օլան օ-
րատա եինն մուրտար գալաճագ , վէ անլէրին
'ազապընըն տիւմանը իլ էլ էպէտ Եօգարը չը-
գար : Պու թա'պիրլէր իլէ իշ'ար օլունան 'ա-
ղապտան տահա պէտթէր պիր 'ազապ խայալ
օլունա պիրի'ր մի , ճէհէննէմտէ օլմագտան
տահա տէհչէթլի տահա հէյպէթլի պիր հալ

օլա պիլի՞ր մի . եազըզ քի հէր մու'աննիա
 կիւնահքեար քէնտիսինի օ հալէ օղրատաճագ
 եօլտա եիւրիւյօր : Էյ պու սահիֆէլէրի գրա'աթ
 էտէն տօսթըմ , էյէր տահա թէվպէ էթմէմիչ
 իսէն սէն տախի պու եօլտա սըն վէ հէր սա'
 աթ ճէհէննէմէ եազլաշմագտա սըն . մա'ազ
 ալլահ պիր քէրրէ ճէհէննէմէ վարտըգտան
 սօնկրա արթըզ թարիզ ի նէճատ եօզ տըր :
 Ֆագաթ շիմտի դաշաճագ պիր թէք եօլ վար
 տըր , եալընըզ պիր եօլ վար տըր . օ տա Յի
 սուսա գօշմագ տըր , օ պիղի ճէհէննէմտէն
 գուրթարմաղա կէլտի : “Զիրա Ալլահ տիւն
 եայը պու դատար սէվտի քի՝ քէնտի իպն ի
 վահիտինի վէրտի . թա քի անա հէր իման է
 տէն հէլաք օլմայըպ անճագ հայաթ ը էպէտի
 յէյէ մալիը օլա :” Ֆագաթ Յիսուսա կէլմէզսէն
 արթըզ հիչ պիր եէրտէն խէլաս ումնա , լա
 քին կէլեր իսէն՝ սէնի հիչ պիր շէյ խէլաս
 տան մահրում էտէմէզ : Մաթ . 18 . 1—13 ,
 25 : Մար . 9 . 43—48 : Լուգ . 16 . 19—31 :
 վահ . 14 . 10 , 11 : 20 . 11—15 : 22 . 11—15 :

ԵԻԻՐԷՅԻՆ ԷՄԻՆ ՕԼՄԱԳ ԻՉԻԻՆ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

Ալլահ “չէրերէր իչիւն սէլամէթ եօզ տըր”
 պույուրույօր : Պա'ղը կիւնահքեարլար հալը
 էմնիյէթտէ կէօրիւնիւրէր . ֆագաթ պունլարըն

հալ ը էմնիյէթտէ կէօրիւնմէլէրի քէնտի կիւ
 նահլարընը տիւշիւնմէտիքլէրինտէն տիր . լա
 քին պունլարըն պիգայա պուլունմալարը ֆիլ
 հագիգա էմնիյէթ տէյիլ տիր . պէօյէ պիգայա
 օլանլարըն հալի զարգ օլմագ իւզրէ օլան կէ
 միտէ քէնտի մուխաթարասընը տիւշիւնմէյէն
 պիր դափտանըն , եախօտ իչի հէր ճիհէթլէ
 ֆէնայա եիւղ թութմուշ՝ ֆագաթ քէնտի գա
 սալէթինի մուճիպ օլմասըն տէյիւ քէնտի հի
 սապընա նազար էթմէյէն պիր թիւճճարըն
 հալինէ պէնկզէր : Պա'ղը կիւնահքեարլար
 քէնտի 'ամէլլէրինին ֆէնա օլտըղընը կէօրիւր ,
 ֆագաթ պիհուղուր օլմամագ իչիւն Ալլահ վէ
 քէնտի բուշլարը հագգընտա տիւշիւնմէքտէն
 իճթինապ էտէրլէր : Լաքին նէ դատար օլտա եինէ
 հէր կիւնահքեար պա'ղէն քէնտի հալինի տիւ
 շիւնիւպ միւղթարիպ օլուր : Մէսէլա , եա դօն
 շուսը եախօտ քէնտի խանէսինտէ պիրիսի վէ
 ֆաթ էթտիրտէ , օլ վագըթ տիւշար ը խավֆ
 օլուպ՝ “Ալլահ պանա դաղապլէնմիչ տիր , ճա
 նըմ մուխաթարատա տըր , էօլիւմ իչիւն թէ
 տարիքլի տէյիլ իմ ,” տիւշիւնկիւլէրի խաթըր
 նա խութուր էտիպ ըահաթընը պօղար : Հա
 գիգաթէն տիւնեատա 'աֆվա նա"իլ օլմատըզ
 ճա , էմին օլմամագսըն : Տիւնեանըն ճիւմլէ
 զէվզ ու սէֆալարընը պիրէր պիրէր սիւրէր
 սին , եախօտ պիր կիւնահը իշլէտիքտէն սօնկ
 ըա տիկէր պիր կիւնահը իշլէրսին , ֆագաթ

պիր վաղըթ հուզուր վէ էմնիյէթ պուլամագւ
սըն : Յիսուսա կելիր իսէն , ճիւմէ կիւնահլա
ընն պիրտէն 'աֆիլ օլունուրլար . անլէրտէն
տօլայը թէ"էսսիւֆ էտէ պիլիրսին , ֆագաթ
արթըգ անլէր սանա տէհչէթ վէրմէղլէր , զի
րա "Մա'սիյէթլէրինի'աֆիլ էտէճէյիմ' , վէ կիւ
նահլարընը արթըգ խաթըրմա կէթիրմէյէճէ
յիմ'" տէյիւ Բապպ պույուրուր : Բուղ ի ճէղա
տա կիւնահլարըն թէղէքքիւր օլունմայաճագւ
լար . "Ճիւմէ իսեանլարըն մահիլ էտիլէճէք ."
Ալլահ կիւնահլարընըն ճիւմէսինի տէնիղին տի
պինէ աթաճագ տըր : "Օ դաֆֆար տըր , " 'աֆիլ
էթտիքտէն սօնկրա արթըգ պիղէ մուհապպէթ
իլէ պագար . պինապէրին գօրգմաղա հիչ
միւճիպիմիղ եօգ տըր . օ շէֆիգ տօսթ կիպի
պիղի տա'վէթ էտէր : Պիղ Ատէմ կիպի ան
տէն իխթիֆա էտէճէք եէրտէ , Տաուա կիպի
"Պէնիմ սէթր ու սիպիէրիմ սէն սին" տէյերէք ,
անա իլթիճա էտէ պիլիրիղ : Ահ' , նէ պէօյիւք
պիր թէպէտտիւլ . պէն հալա պիր կիւնահ
քեար իմ' , ֆագաթ թէվպէ էթմիչ , 'աֆիլ օլ
մուչ , խէլաս օլմուչ պիր կիւնահքեար իմ' . դա
միրիմ հէր նէ դատար պէնի պիհուզուր էտի
յօր իսէ տէ , Յիսուս "պիւնահլարըն սանա 'աֆիլ
օլունտու , սէլամէթ իլէ կիթ , " "Սիղէ սէլա
մէթ պրաղըրըմ' , սիղէ պէնիմ սէլամէթիմի
վէրիրիմ'" տէյօր : "Իմտի պիղ իման իլէ թէպ
ըիր օլունմիչ օլմաղլէ , Բապպըմըգ Յիսուս ֆը

րիտոսըն վասըթասըյէ 'ինտ Ալլահ սէլամէ
թէ մայիք իղ : " Էյ զավալը կիւնահքեար , ու
զուն վագըթտան պէրու դայպ էյէտիյին սէ
լամէթի շիմտի պուլաճագ սըն . տիւնեանըն
սէֆասը սահիհ սէլամէթ տէյիլ տիր , վէ Ալ
լահա խասիմ գալըրգճա , սանա հիչ պիր շէյ
սա'ատէթ պախչ էտէմէղ : Էյլէ իսէ Յիսուս
կէլ . զիրա անըն վասըթասըյէ սուլհ ու սէլամէթ
պուլա պիլիրսին . մաղֆիրէթ արա , անը տա
Յիսուսըն իսմի իլէ արա , "օ զէման հէր'աղլտան
էիւճէ օլան Ալլահըն սէլամէթի" նէ օլաղընը
անլայաճագ սըն : Իշա' . 55 . 7 : 57 . 21 : Միխ .
7 . 18 , 19 : Եուհ . 14 . 27 : Բօմ . 5 . 1 : 8 . 31—
34 : Յիլի . 4 . 7 :

ԹէճէՏՏԻԻՏ Ի ԳԱԼՊ ԻՉԻԻՆ ՅԻՍՈՒՍՍ ԿԷԼ

'Քրիստոս Նիկոտէմօսա' «Եէնիտէն տօղմանըզ
լաղլմ'տըր" տէտի : Չէմինտէ Հագգ Թա'ալէյէ
խըտմէթ էտիպ սէմատա սէֆասեապ օլմագ ի
չիւն ֆիգր ու հիասիմիղտէ պէօյիւք թէպէտ
տիւլթ օլմալը տըր : կիւնահ գալպիմիղի Ալ
լահտան օ տէրէճէ այըրմըչտըրքի Չաթը ճէ
լիլինի լա"իգըյէ սէվիպ հուզուրընա արգուքէչ
օլմայօրըգ . հագիղի տիյանէթ պիղէ խօչ տէ
յիլ տիր . պու հալ իսէ "էօլիւմ օլան էֆքեարը
ճիւմանիյէ" տիր : Պու հալտէն չըգմագ եա'
նի սապըգա կիւնահ սէպէպիւնտէն սէվէմէ

տիւրիմիդ շէյքերի շիմտի սէվմէմիդ պէօյիւք պիր
 թէպէտտաիւլ օլուպ , պու թէպէտտաիւլ եէնի
 հայաթա պէնդէր , վէ իշթէ էֆէնտիմիդին պու
 յուրտըրը եէնի տօղուչպու տըր : “ Հագիդաթէն ,
 հագիդաթէն սանա տէրիմ քի պիր քիմնէ եէ
 նիտէն տօղմայընճա , Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ
 կէօրէմէղ : ” Իմտի , էյ թէպէտտաիւլէ նա ” իլօլմա
 յան կիւնահ.քեար , Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ կիր
 մէյէ նէ՞ միւնասէպէթլէ արղու էտէրսին . զիրա
 օրանըն զէվդ ու սէֆասը սանա խօշ կէօրիւն
 մէղ : Գուշ հաճատան վէ դօյուն չիմէնիլիքտէն
 խօշլանըր , պալըգ իսէ օրալարտա աղ վա
 գըթտան ֆէվթ օլուր : Հէր հալ իչիւն պիր
 միւնասէպէթ լաղըմ տըր : Մէսէլա , մուսիգա
 տան մահղուղ օլմագ իչիւն մախսուս պիր հիսս
 լաղըմ տըր . քիթապ միւթալա՛ստընտան խօշ
 լանմայանլար ինտինտէ քիթապ փարա էթ
 մէղ . ճէմիլէթ ի պէշէրիլէյէ տախիլ օլուպ
 անտէն սէֆատապ օլմագ իչիւն օլ ճէմիլէթլէ
 թապ՛էն միւնասէպէթ օլմալը տըր : Գէօյիւ
 սարայտա , ճահիլ ՛ուլէմա մէճլիսինտէ , ֆա
 ճիր մութթագի զաթլար ըէֆագաթընտան սէ
 ֆատապ օլամատըրը միսիլիւ , կիւնահ.քեար
 տախի տինտար սալիհլէրին մէսլէքինտէն սէ
 ֆա պուլամագ : էյ տօսթըմ , սանա կիրակի
 նէշաթսըղ պիր կիւն , Գիթապ ը Շէրիֆ գու
 բու պիր քիթապ , տինճէ մուպահէսէլէր նա
 խօշ , տու՛ա մէճպուրի պիր իշ վէ տինտարլար

ըէֆագաթը օսանճը կէլի՛ր մի . լաքին սէմա
 վաթտա հէր կիւն կիրակի , հէր իշ ՛իպատէթ ,
 հէր ըէֆիգ տախի սալիհ զաթլար օլուպ ,
 պու զէվաթըն պլիճիւմէ գավլ ու ֆիքրլէրի
 Ալլահա միւթէ՛ալլիգ տիր : Սէմալաթ Ալլա
 հըն հուղուրըյէ մուգատտէս օլտըրընտան
 սա՛ատէթ եէրի տիր . ֆագաթ էյէր սէն Ալ
 լահը վէ գուտսիլէթի սէվմէղ իսէն , սէմալաթ
 սէնին իչիւն սա՛ատէթ մահալլի օլամագ , պիլ
 ֆարը կիթսէն պիլէ օրատա պիր ըէֆիգ պու
 լամայըպ սէֆիլ օլաճագ սըն : Պինա՛էն ՛ալէյ
 եէնիտէն տօղմատըգճա , մէլէքիւթ ուլլահա
 կիրմէք սանա միւնասիպ օլմագ : Վէ պլիլիլիմ
 քի գալպինի քէնտի գուտրէթին իլէ թէպտիլ
 էտէմէղսին . թէպտիլ ի գալպ Բուհ իւլ Գուտ
 սըն իշի տիր : Յիսուս պիղէ Բուհ իւլ Գուտսըն
 մէվհիպէսինի ՛իթա էթմէք իչիւն վէֆաթ էյ
 լէտի , վէ պու մէվհիպէ անը թահսիլ իչիւն
 էղ ճան ու տիլ իսէլասքեարա իլթիճա էտէն
 լերէ մէճճանէն վէրիլըր . էյլէ իսէ եէնիտէն
 տօղմագ իչիւն հէման Բուհ իւլ Գուտսա իլ
 թիճա էյլէ : Տաուտըն նիյաղ էթտիլի կիպի
 սէն տախի Յիսուսա կէլիպ անա , “ Եա Ալլահ ,
 պէնտէ գալպ ի փաք խալգ էտիպ , տէրունիմ
 տէ բուհ ի միւսթագիմի թէճտիա էյլէ ” տէ
 յերէք արը ը նիյաղ էյլէ : Վէ Գրիստոսըն
 “ Իմտի սիղ քէօթիւ օլտըրընըղ հալտէ , էվլա
 տընըգա էյի ՛աթիլէ վէրմէյի պլիլըր իսէնիղ ,

636
 40

սէմավի փէտէր քէնտինտէն տիւլէյնէրէ նէ՛
 գատար զիյատէ Բուհ իւլ Գուտար վէրէճէք
 տիր․” տէյիւ պույուրտըղը լաթիֆ վա՛տընը տէր
 խաթր էտիպ ճէսարէթլէն : Եուհ . 3 . 1—21 :
 Բոմ . 8 . 5—9 : Էֆ . 2 . 1—6 : Մէղ . 51 . 10—
 12 : Լուգ . 11 . 1—13 :

ԹԷՊԷՆՆԻ ԻՄԹԻՅԱԶԱԹԸՆԱ

ՆԱ՛ԻԼ ՕԼՄԱԳԻ ԻԶԻԻՆ ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

Պա՛ղը զէնկին քիմսէլէր եանլարընա Ֆաղիը
 չօճուգլար ալըպ քէնտի էվլատարը կիպի
 փէրվէրտէ էտէրլէր . անլէրին պէօյլէ էթմէլէ-
 րինէ թէպէննի տէնիլիը : Պէօյլէճէ Յիսուսա
 կէլէնլէր Ալլահա էվլատ սայըլըրլար : “Զիրա
 սիգ . . . օղուլըգ բուհընը ալարընը, քի անըն
 իլէ Ապպա, փէտէր տէյիւ նիտա էտէրիլ :” Հէր
 շէյէ գատիր Բապպ՝ “Սիղ տախի պանա օղուլ-
 լար վէ գըզլար օլաճագսընը” տէյիւ պույու-
 րուր : Տու՛ատա Ալլահա “Էյ սէմավաթտա օ-
 լան փէտէրիմիլ” տէմէյէ միւսա՛ատէ վար տըր :
 Օ թէպէննիլիլքէ գապուլ էյլէտիյի էվլատլա-
 րը իլէ հաղիգի վալիտէյնտէն տահա զիյատէ
 մուհապպէթ իլէ մու՛ամէլէ էտէր , թա՛լիմէ-
 տէր , պէսլէր , հիմայէ էտէր , ճիւմլէ թէճրի-
 պէլէրտէ թէսէլլի վէրիը , թէ՛տիպ էթմէսին-
 տէ մուհապպէթ կէօսթէրիը : “Էյէր թէ՛տիպէ
 թէհամիլլէ էտէրսէնիլ, Ալլահ սիղէ օղուլ

լարա կիպի մու՛ամէլէ էտէր . զիրա Բապպ
 սէվտիյինի թէ՛տիպ էտէր :” Խասթալըգ , Ֆաղը
 վէ ճիւմլէ միւգայագալարըմը Ալլահըն թագ-
 տիրի իւղրէ պիղիմ Փա՛խտէմիլ իչիւն օլուր :
 “Պիր փէտէրին քէնտի էվլատընա թէրահհիւմ
 էյլէտիյի միսիլլիւ Բապպ քէնտինտէն գօր-
 գանլարա թէրահհիւմ էտէր :” “Վալիտէնին
 էվլատընը թէսէլլի էթտիյի կիպի անլէրի թէ-
 սէլլի էտէճէյիմ :” “Ալլահը սէվէնլէրին խայը-
 նա ճիւմլէ շէյլէրին պէրապէր իլլէտիյինի պի-
 լիրիլ :” Հէր միւշքիլթ վէ մուխաթարատա
 անլէրին փէտէրի քէնտիլէրին եանընտա տըր :
 “Գօրգմա, զիրա պէն սէնի Ֆիտիյէ իլէ խէլաս
 էյլէտիմ, իսմին իլէ չաղըրտըմ, սէն պէնիմ
 սին . սէն սուլարտան կէչտիյինտէ պէն սէնին
 իլէ օլաճաղըմ, վէ ըրմագլարտան կէչտիյինտէ
 սէնի իսթիլա էթմէյէճէքլէր :” “Սէնի ապլա
 թէրք էթմէյէճէյիմ վէ սէնի ապլա ունութ-
 մայաճաղըմ :” Ալլահըն էվլատարը ճիւմլէ
 իհթիյաճլարընը քէնտի փէտէրլէրինէ սէօյլէ-
 յէ պիլիլլէր . օ անլէրին Ֆէրեատընը տա՛խմա
 իլիտիր վէ անլէրէ նի՛մէթլէր իհսան էյլէմէյէ
 տա՛խմա հաղըր տըր : Ա՛հ , Ալլահա էվլատ օլ-
 մագլըգ նէ պէօյիւք պիր սա՛ատէթ տիր . Ալ-
 լահ պէնիմ միւշվիգ փէտէրիմ տիր . պէնի
 սէվէր , էսիրկէր , շէրրտէն ապլա գօրգմամ,
 շէրիը բուհլար վէ ինսանլար պանա պիր զիյան
 վէրէմէզլէր . Ալլահ մէլճամ տըր , օ էպէտի

տիր , թեղայյուր էթմէզ , եօրուլմազ , թէրք էթմէզ . պու իթիգատտա պուլունմազ պիղիմ իչինն նէ պէօյիւք սա'ատէթ տիր : 0 «Սէնի էպէտի պիր մուհապպէթ իլէ սէվտիմ» տէյօր : Պու տինեատա պէնիմ իլէ օլաճազ , պանա եազըն օլաճազ , վէ ախրէթատ պէնի սա'ատէթ եերի օլան սէմավաթա ալաճազ , վէ պիր փէտէր միսիլիւ պիղէ միրաս վէրիւր , վէ օլ միրաս զէմինի միրաս կիպի օլմայըպ , ապա զավալ պուլմազ , լէքէսիզ վէ սօլմազ պիր միրաս տըր :

էյ տօսթըմ , Ալլահա էվլատ օլմազ իսթէօր մի սին . էյեր Յիսուսա կէլիւ իսէն Ալլահա էվլատ օլա պիլիբսին : «Զիննքի Յիսուսըն իսմինէ իման էտէնլէրէ էվլատ Ուլլահ օլմազըլըա սէլահիլէթ վէրտի :» Մէզ . 91 : Եուհ . 1 . 12 , 13 : Բօմ . 8 . 14—17 : 2 Գօր . 6 . 17 , 18 : Իպր . 12 . 5—12 : 1 Եուհ . 3 . 1 , 2 :

ՍՍ.ՍՏԷԹ Ի ԷՊԷՏԻՅԷՅԷ ՆՍ"ԻԼ ՕԼԱՊԻՒՄԷԻ
ԻԶԻԻՆ ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

Շէրիլէրէ միւճազաթ եերի օլմազ իչինն պիր մէքեան պուլունտըլը կիպի , Յիսուսա կէլէնլէրէ սա'ատէթ եերի օլմազ իչինն տախի սէմավաթ վար տըր : Ալլահ կիւնահքեարարա օլան 'աղիմ մուհապպէթինտէն նաչի քէնտի Օլլընը ատէմլէրի սալթ ճէհէննէմաէն գուր

թարմազ իչինն տէյիլ , անճազ անլէրի քէնտի իլէ մէս'ուտ վէ մէսրուր գըլմազ իչինն իրսալ էյլէտի : Միւ"մին վէֆաթ էթտիլինտէ վիւճիւտիւ չիւրիւր իսէ տէ , բուհը Յիսուս իլէ պերապէր պուլունուր : Սէմավաթ հազգընտա Գիթապը Շէրիֆին վէրտիլի իղահաթ նէ"գատար մէսէրրէթպախչ տըր . օրատա խասթալըզ , մէվթ , էնտիչէ , դօրգու , իլթիւրապ , Փազր , միւղայազա վէ մէչազգաթ եօզ տըր : Մէզարտան գըյամ էտէն վիւճիւտ արթըզ «Ֆէսատ պուլմազ ,» վէ սալա զահմէթ վէ աճը տույմազ : Օրատա էպէտի կէնճիլք օլտըլը ճիհէթլէ իսթիյարըանըպ զա'իֆլէնամէք օլմայաճազ , վէ էօլիւմ սէվկիւլիլէրիմիզի պիղտէն այըրմայաճազ , չիւնքի էօլիւմ քէնտիսի էօլէճէք : Պունտան մա'տա էն էյիսի շու տըր քի օրատա արթըզ կիւնահ օլմայաճազ , հէմ տէ ճիւմլէ գալըլէր Ալլահա վէ եէքտիկէրլէրինն մուհապպէթ իլէ տօլու օլաճազ . վէ օրատա Ալլահըն հուզուրը պուլունմազլա հէր թարափտա մէսէրրէթ վէ ճիւմլէ ըէֆիդլէր արապընտա հիւնն իրէֆազաթ վար տըր : Կէչմիչ 'աարըրըն էյիտտէմլէրի , վէ փէյլամպլէրլէր , վէ ըէսուլլէր , վէ շէհիտլէր օրատա տըրըար . օրատա մէլա"իքէ վէ պաչ մէլա"իքէ իլէ միւլազաթ էտէճէլիզ . վէ խուսուսա էֆէնտիմիզին հուզուրըյէ միւչէրրէֆ օլուպ տա'իմա շէրէֆ ի միւլազաթընա նա"իլ օլաճազըլ : Զիյնէթ ու

նէֆասէթի պէյան զըմննտա, սէմավաթ՝ սօ-
 գագլարը ալթունն իլէ գափլը, սուրընըն թէ-
 մէլի էնվա՛ի զիգըյմէթ թաշլար իլէ միւղէյ-
 յէն, գափուլարը ինճու օլուպ, տէրունինտէ
 հայաթ աղաճը նապիթ, վէ հայաթ սույունըն
 փաք ըրմաղը իլէ սուվարըլան, հէմ տէ եօր-
 դուն իշիւն րահաթ մէքեանը, վէ փէտէր է-
 վի, վէ սա՛ատէթպախշ օլան շէհիր՝ տէյիւ
 թա՛րիֆ օլունմըշ տըր: «Օրայա վասըլ օլան-
 լար շատիւմանի վէ մէսէրրէթէ նա՛իլ օլա-
 ճագլար, վէ քէտէր վէ ահ ու զարի միւնտէֆի՛
 օլաճագ տըր: Օրատա Բապպըն հուզուրընտա
 քէմալ ի սիւրուր վէ Բապպըն սաղընտա տա՛իմ
 իւլ էվգաթ նի՛մէթլէր վար տըր:» Տիւնեանըն
 հէր տիւրլիւ զէվգ ու սէֆասը վէ էն գըյմէթ-
 լի շէյլէրի թէղ կէշեր. սէրվէթ կիտէր, սըհ-
 հէթ պօզուլուր, տօսթլար դայպ օլուր, վէլհա-
 սըլ հէր շէյ կէլիպ կէշեր. ֆագաթ սէմավա-
 թըն մէսէրրէթի էպէտի վէ սէրմէտի տիր: շ-
 էյ տօսթըմ, պու սէմավաթա սէն տէ վասըլ
 օլա պիլիրսին. Յիսուս գափուտա տուրուր վէ
 կիւնահ. քեարլարըն պիսուհուլէ տուխուլը ի-
 չիւն գափուլը աշմըշ տըր: Յիսուսա կէլմէղ ի-
 սէն, սէմավաթա կիրէմէղսին. զիրա օ, «Գա-
 փու պէն իմ, էյէր պիր քիմսէ պէնտէն կի-
 րէրսէ ինչաս օլուր» պույուրմըշ տըր, վէ սէնի
 սէմավաթա տա՛վէթ էտէյօր. գուսուրըն նէ
 գատար չօգ օլսա պիլէ, Յիսուս վասըլթասըյլէ

օրայա կիրէ պիլիրսին: Պու խէլասըն խապէրի
 սանա իրսալ օլունմըշ տըր. էյլէ իսէ պու
 սէմավի սա՛ատէթէ նա՛իլ օլմագ իշիւն Յի-
 սուսա կէլ: Եուհ. 14. 1—6: 1 Գօր. 15: 2
 Գօր. 4. 17, 18: 5. 1—14: վահ. 21. 22:

ՅԻՍՈՒՍ ՔԻՄ ՏԻՐ

Պու փէք միւհլմմ պիր սու՛ալ տըր, զերա
 հիշ քիմսէ Յիսուսըն քիմ օլաղընը պիլմէյէ-
 րէք անըն էթտիյի տա՛վէթէ իճապէթ էտէ-
 մէղ: Իմտի պու սու՛ալին ճէվապընա կէլէ-
 լիմ:

ՅԻՍՈՒՍ ԱԼԼԱՆՔ ՏԸՐ

Յիսուս զէմինի թէշրիֆ պույուրմագտան
 ագտէմ պիլ ճիւմլէ սըֆաթ ը իլահիյէյէ մա-
 լիք իտի: Փէտէր Ալլահ օլաղը կիպի, Յի-
 սուս տախի Ալլահ տըր: Պու մէսէլէ՛ աղիմ
 պիր սըրր իսէ տէ,՛ աղիմ պիր հագիգաթ տըր.
 Քիթապ ը Մուգատտէս սէրահաթէն պու հա-
 գիգաթը՛ իլան էտէր. Յիսուս «Քէլամ» թէս-
 միյէ օլունմըշ տըր. վէ Եուհաննանըն ինճի-
 լինտէ պու քէլամ հագընտա «Քէլամ իպ-
 թիտատէ մէվճուտ իտի, վէ Քէլամ Ալլահըն
 նէզալինտէ իտի, վէ Քէլամ Ալլահ իտի. Հէր
 շէյ անըն վասըլթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի, վէ
 վիւճուտէ կէլմիշ օլանլարտան անսըղ պիր շէյ

վիւճուտէ կէլմէտի” վէ “ֆէլամ թէն օլուպ արամըգտա սաքին օլտու,” տէնիլմիշ տիր: ֆէն տիսի քէնտի հագգընտա “Սպրահամ մէվճուտ օլմազտան ագտէմ պէն մէվճուտ իմ” տէմիշ վէ “տիւնեա մէվճուտ օլմազտան էվվէլ փէտէրի նէզտինտէ ’իզգէթէ մալիք օլտըզընը” զիքը էթմիշ, վէ “Պէն վէ փէտէր պիր իզ” պոյուրմըշ տըր . էվվէթ , օ փէտէրին ճէլալինին զիյասը վէ ճէվճէրինին ըէամ ի զաթիսի օլուպ , կէօրիւնմէզ օլան Սլլահըն սուրէթի վէ թէնտէ իզհար օլունան Սլլահ տըր . օ տիւն վէ պու կիւն վէ իլ էլ էպէտ հէման օ տըր : “Ուլուհի յէթին ճէմի’ ի քէմալիյէթի ճէսէաճէ անտէ սաքին տիր :”

Պինա”էն ’ալէյհ Յիսուս Սլլահ տըր . վէ գուարէթ , ’իլմ վէ գուտսիյէթտէ պէրքէմալ տըր . անըն գուտրէթինտէն խարիճ պիր շէյ եօզ տըր . լաեթէթէգայյէր տիր , վա’տընտա սատըգ տըր : իմտի , էյ պիշարէ կիւնահ,քեար , օլ Ձաթ ը ճէլիլ հէման սէնին միւհթամ պուլունտըզըն խէլասքեար տըր . սէն միւշքիլաթ վէ մուխաթարալարտա սէնի հիւմայէյէ գատիր օլան պիր համիյէ միւհթամ տէյիլ մի սին . պու գուարէթ ֆրիստոստան մա’տա քիմտէ՞ վար տըր : Սլլահըն գատիր օլտըզը հէր շէյէ , օ տա գատիր տիր . անըն զալէպէ էտէմէյէճէյի միւշքիլաթ վէ մուխաթարաթ վէ խասիմ եօզ տըր . սէնին զա’ֆիյէ-

թին նէ տէրէճէտէ օլա , Յիսուսըն գուարէթ ի իլահիյէսի անըն տէֆ’ինէ քեաֆի տիր : էյ կիւնահ,քեար տօսթըմ , սանա օլան տա’վէթ պիր ինսան եախօտ պիր մէլէք թարաֆընտան տէյիլ տիր , սէնի տա’վէթ էտէն խէլասքեար հէր մախըլգտան ’ալի եա’նի ֆիլ հագիգա խէլաս էթմէյէ միւգթէտիր Սլլահ տըր : էյէր պու միւթա’ալ խէլասքեարըն գուարէթինէ մալիք օլմայան պիր քիմնէ թարաֆընտան խէլասա տա’վէթ օլունաա խաիք , գօրգաճագ սէպէպիմիզ օլուր իտի . լաքին սէմա վէ զէմինին խալիգի խէլասըմըզը տէր’իւհտէ էյլէտիյի հալտէ , արթըգ գօրգաճագ նէ՞ սէպէպիմիզ օլա պիլիր : Օ պիզէ հըֆզ ու հիմայէսինի վա’տ էթմիշ իքէն , արթըգ քի՞մ պիզէ զարար էտէ պիլիր : “Սլլահ պիզտէն թարաֆա իսէ , ’ալէյհիմիզէ քի՞մ օլաճագ :” Յիսուսա կէլտիյիմիզ հալտէ անըն գուարէթ ի քեամիլէսի , ’իլմ ի ’ալիմի , գուտսիյէթ ու մէրհամէթի թարաֆըմըզտա օլաճագ . պէօլէ պիր խէլասքեարըմըզ օլտըգ ճա , հէլաք օլմայաճաղըզ : “Օ քեամիլէն խէլաս էթմէյէ գատիր տիր :” Եուհ . 1 . 4 — 3 . 14 : 8 . 58 : 10 . 30 : 17 . 5 : Գօլ . 1 . 14 — 20 : 2 . 9 : 1 թիմ . 3 . 16 : ’իպր . 1 . 7 . 23 — 28 : 13 . 8 :

ՅԻՍՈՒՍ ԻՆՍՍՆ ՏԸՐ

Յիսուսըն Ուլուհիյէթի հագգ օլտըզը կիպի , ինսանըզը տախի հագգ տըր : “Սլլահ տիւն-

եայր պու գատար սէփտի քի՛ . քէնտի իպն ի վահիտինի վէրտի :” “Օլ քի Ալլահ սուրէթինտէ պուլունտըղը հալտէ , Ալլահ միւսալի օլմայը շիքեար սայմատը . լաքին քէնտինի խալի էտիպ՝ գուլ սուրէթինի ալարագ ինսան միւշապէհէթինտէ օլտու . վէ շէքլտէ ինսան կիպի պուլունտու :” Անրն հագգընտա փէյղամպեր , “տէրտ սահիպի” վէ քէնտի քէնտինէ “իպն իւլ ինսան” տէմիշ տիր : Օ պիղիմ՝ նագգ էթտիյիմիզ շէրի՛աթա իթա՛աթ էթմէք վէ միւս թահագգ օլտըղմըզ միւճաղաթը տէր՛իւհտէ էյլէմէք իչիւն ինսան օլտու : ինսան աղա Ալլահը կէօրէմէզ օլտըղընտան , օ թէն օլուպ ինայէթ ու մէրհամէթ իլէ մէմլու օլարագ արամըղտա սաքին օլտու , քի պ զ Ալլահը կէօրմիւշ կիպի օլալմ . վէ անրն հարէքեաթ ու սիյրէթինի կէօրէրէք Ալլահըն միւրատը՛ալիսի հագգընտա քէսպ ի մա՛լիւմաթ էտէլիմ : Նասըլ քի Յիսուս “Պէնի կէօրմիւշ օլան փէտէրի կէօրմիւշ օլուր ,” տէմիշտիր : Օ ինսան օլուպ , տիւշար օլտըղմըզ հէր հալիմիզէ տիւշար օլտու , քի պիզէ հէմտէրտ օլա պիլէճէյինէ էմին օլալմ : ՚Իպրանիլէր ըէսալէսինտէ “ֆէնտիսի թէճըրիպէյէ տիւշար օլարագ , էլէմ շէքմիշ օլտըղընտան թէճըրիպէ շէքմէքտէ օլանլարա եարտըմ էթմէյէ գատիր տիր .” հէմտէ “ֆեհահին ի ա՛ղամըմըզ գա՛ֆըրըմըզա հէմտէրտ օլմաղա զայր ի միւգթէտիր տէյիլտիր ,

անճագ կիւնահտան պէրի օլուպ՝ հէր խուսուտտա պիղիմ կիպի թէճըրիպէ օլունմըշ տըր .” տէյիւ մուհարրէր տիր :

Էօյլէ իսէ Յիսուսըն սիյրէթ ի միւպարէքէմինէ՛ աթֆ ընաղար էյլէ : Պիր կիւն Նային նամ շէհրին գափուսընտան պիր ճէեաղէ տըշարը կէօթիւրիւլիւր իտի : Էօլիւ տուլ անասընըն պիրիճիք օլու օլուպ անասը ճէնաղէ իլէ պէրապէր կիտէր վէ աղլար իտի : Իմտի մէրգու մէյի կէօրտիւյիւնտէ , անա թէրահհիւմ էտէն վէ էօլիւյիւ իհեա իլէ վալիտէսինէ թէտլիմ էյլէյէն քի՛մ տիր . պու մէրհամէթլի վէ գուսըրէթլի զաթ Յիսուս տըր : Շու քիւչիւք չօճուղլար միյանէսինտէ տուրուպ անլէրի մուհապպէթ իլէ գուճաղընա ալարագ միւպարէքէյէն քի՛մ տիր . պու տախի Յիսուս տըր : Լա՛ղարըն մէղարը իւզերինտէ հէմշիրէսինին վէ սա՛իր աօթլարընըն աղլատըզլարընը կէօրտիւքտէ աղլայան քի՛մ տիր . պու տա Յիսուս տըր : Ճիւմէ խասթալար վէ ֆուգարա վէ քէտէրլիլէրին միւրաճա՛աթ էթտիքլէրի վէ անլէրէ շիֆա վէ թէսէլլի վէրէն քի՛մ տիր . պու տա Յիսուս տըր : Շիմտի տախի Յիսուս հէման էօյլէճէ մուհապպէթլի , հալիմ , բահիմ վէ քէրիմ պիր զաթ տըր . անտէն գօրգմաղա հիշ պիր սէպէպին եօգ տըր : Օ ինսան տըր . սէնին պիւրատէրին տիր . սանա “Պանա կէլ ,” տէյէն օ տըր : Էյ միւճըրիմ , անրն տա՛վէթինի գապուլ էյլէ ,

օ գատիր Ալլահ օլուպ սէնի խելաս էթմէյէ
 դատիր տիր : Պունունլա պէրապէր օ տէրտ
 սահիպի վէ էլմէ տիւչար օլանլար իլէ հէմ
 տէրտ տիր . օ սէնին զա՛ֆ ու խավֆընը պիլիպ,
 սաննա՝ «գօրգմա» տէյօր , քէմալ ի շէվգաթ իւ
 լէ սաննա նաղար էտիպ՝ «Պաննա կէլ, պաննա կէլ»
 տէմէքտէ տիր : Պէօյլէ մուհապպէթլի պիր
 տօսթըն տա՛վէթինի խօր կէօրմէ , անը իսթիւ
 մա՛ էյլէ : Գալպին անըն քէմալ ի շէֆգէթին
 տէն միւթէ՛ էսսիր օլսուն . անըն վա՛տլարընա
 ՚իթիմատ էյլէ : Պիլա թէ՛ էխիւր Յիսուսա
 կէլ . սէնին խելասքեարըն կիպի անա կիւվէն ,
 վէ փատիչահըն կիպի անա իթա՛ւթ էյլէ , վէ
 օ սաննա «գարնտաշտան զիյատէ սատրգ տօսթ»
 օլաճաղ : իչա՛ . 53 : Մաթ . 26 : 27 : Լուգ . 7 .
 11—15 : Եուհ . 3 . 16 , 17 : 14 . 9 : Ֆիլի . 2 .
 5—11 : ՚իպր . 2 . 17 , 18 :

ՅԻՍՈՒՍ ԿԻՒՆԱՀՔԵԱՐԼԱՐԸՆ

ԽԷԼԱՍՔԵԱՐԸ ՏԸՐ

« Պու քէլամ սատրգ վէ հէր վէճհլէ գա
 պուլէ շայան արը , քի Քրիստոս Յիսուս տիւն
 յայա կիւնահքեարլարը խելաս էթմէք իչիւն
 կէլտի : » « Ալլահ Յիսուսը՝ ըն՛իս վէ խելասքեար
 էյլէմիշտիր : » Օ ատէմլէրէ խելասքեար օլմագ
 իչիւն տիւնայա կէլտի : Իմտի օ պիղէ նէ՛ սու
 ըթթլէ խելասքեար օլուր : Պիղիմ՝ եէրիմիղտէ
 միւսթահաղգ օլտրղըմը միւճաղաթը քէնտիսի

չէքմէսիյլէ : Պիղ շէրի՛ւթ ը իլահիյէյի պիւս
 պիւթիւն նագղ էյլէմիշ իտիք , օ թէմամիյլէ
 իճրա էյլէտի : « Մուգատտէս վէ սուսուղ վէ
 լէքէսիղ վէ կիւնահքեարլարտան միւթէֆէր
 ըրիգ իտի : » Պիղ կիւնահլարըմը սէպէպինտէն
 էօլիւմէ միւսթահաղգ իտիք . զիրա « կիւնահ
 իչլէյէն ճան քէնտիսի էօլէճէք տիր , » տէյիւ
 մուհարէր տիր . լաքին պիղիմ իչիւն Յիսուս
 էօլտիւ : « Օ քէնտիսինի ճիւմլէնին Եօլունա
 Ֆիտիյէ վէրտի : » Պիղ լա՛նէթ թահթընտա իւ
 տիք . զիրա « Շէրի՛ւթ քիթապընտա պիւճիւմ
 լէ մուհարէր օլան շէյլէրի իճրա էթմէքտէ
 հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէլ՛ուն օլսուն »
 տէյիւ մուհարէր տիր : Լաքին « Քրիստոս պիւ
 զիմ իչիւն մէլ՛ուն օլուպ՝ պիղի շէրի՛ւթըն
 լա՛նէթինտէն խելաս էյլէտի . տարպ օլունտու ,
 սէլամէթիմիղ իչիւն թէ՛տիպ օլունտու , վէ
 անըն պէրէլէրիյլէ պիղ շիֆա պուլտուգ : »
 « Քէնտիսի քէնտի ճէսէտինտէ կիւնահլարըմը
 զը աղաճ իւզէրինտէ եիւքլէնտի : » իշթէ անըն
 ինսան օլմասընտան , վէ ատէմլէր ՚ինտինտէ հա
 գիր վէ մէրտուս օլուպ տէրտ սահիպի վէ է
 լէմէ տիւչար օլմասընտան մագսէտ պու իտի :
 « Օ էլէմլէրիմիղի գալարըտը : » իշթէ թէճրի
 պէյէ տիւչար օլմասընտան , վէ Գէթսէմանիտէ
 ահ չէքմէսինտէն , վէ իրի գան տամլապարը կի
 պի թէր տէօքմէսինտէն , վէ տէօյիւլմէսինտէն ,
 վէ եիւզիւնէ թիւքրիւլմէսինտէն , վէ պաշընա

տիրքնստէն թամ գօնուլմասընտան, վէ սալպ օլունմասընտան մագսէտ պու իտի: «Օ քէն տիրինի ճիւմէմիղին եօլուննա ֆիտիյէ էյլէտի:» Պիղ էսիր իտիք, «Օ քէնտի գանը իլէ պիղի աղատ էյլէտի.» գաթլ ու ի'տամա հիւքմ օլունմըչ մահպուսլար իտիք, լաքին Յիսուս ֆէտէրինին թախթընը թէրքլէ կէլիպ եանըմըղտա տուրտու, վէ «Պունլարըն ա'ֆվ օլունուպ' էպէտէն եաշամալարը իչիւն պէն էօլիւրիւմ» տէտի: Շիմտի իսէ քէնտի ճէլիլ թախթընա ըիւճ'աթ էթմիղ օլուպ պիղի վիգայէ իչիւն պէրհայթաթ տըր. պիղի կէօղէտիր, պիղէ քէնտի Բուհու վէ քէլամը իլէ սէօլէր, տու'ալարըմըղը տինկէր, պիղիմ իչիւն շէֆա'աթ էտէր, զա'ֆիլյէթիմիղտէ պիղէ իմտատ էտէր, վէ «պիղիմ իչիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա'իմա պէրհայթաթ տըր:» Պէօյլէճէ պիղի հէմ հայթաթը հէմ մէմաթը վասըթասըյլէ խէլաս էյլէտի: Օ ճիւմէ պօրճլարըմըղը թէտիյէ էյլէտի, վէ հէր իհթիյաճըմըղտա պիղէ եարտըմ էթմէյէ հաղըր տըր: Օ քէնտինէ թէվէքքիւլ էտէնլէրի էօլիւմ տիրքնստէն վէ ըուղ ի ճէզա հիւքմիւնտէն խէլաս էտէր: Հաքիմին հուզուրընտա միւճրիմ օլարագ տուրտուղըմըղ զէման, «պիղիմ իչիւն էօլէն Յիսուսա կիւվէնտիյիմիղ» թէպէյլիւն էտինճէ, տէրհալ թէպրիյէ օլունմըչ, 'աֆվ օլմուչ, խէլաս պուլմուչ' տէյիւ իլան օլունաճաղըղ: էյ տօս-

թըմ, օ սանա «էյ պիչարէ կիւնահքեար, ճէհէննէմէ կիթմէք մուխաթարասընտա սըն. լաքին պէն սանա գանըմ' իլէ իչթիրա օլունմըչ պիր մագֆիրէթնամէ կէթիրտիմ. սէնին իչիւն էօլիւմ, սէնի դուրթարմաղա գատիր իմ. պանա կէլ' տէյօր: իչա'. 53: Ա'մալ. 10. 34-43: 13. 16-41: Բօմ. 5: Ղալ. 3. 13: 1 թիմ. 1. 15: 'իպր. 9. 11-28: 1 Պեա. 1. 18, 19: 2. 24:

ՅԻՍՈՒՍՏՍՆ ՂԱՅՐԻ ԽԷԼԱՍՔԵԱՐ ԵՕԳ ՏԸՐ

Յիսուս «Թարիգ . . պէն իմ. պէն վասըթա օլմատըգճա, ֆէտէրէ քիմնէ կէլէմէղ» տէտի: Պիղ անճագ Յիսուսա կէլմէք իլէ Ալլահըն 'աֆվընա մագհար օլա պիլիրիղ. Ալլահ 'աֆվ ու մագֆիրէթ խաղինստինի ֆրիտտոսա թէսլիմ էթմիղ տիր, Յիսուսա կէլմէյէնլէրին օ խաղինէտէն հիսսէլէրի օլամաղ: Յիսուսա կիթմէքտէն իճթինապ էտէն պա'ղը քիմնէլէր վարտըր քի Ալլահըն մէրհամէթինէ իւմիտ էտէրլէր. լաքին Յիսուստան իճթինապ էթմէք Ալլահտան իճթինապ էթմէք տիր: Ալլահ պու մագուլէ քիմնէլէրէ զաղասնաք պիթ հաքիմ վէ «թէլէֆ էտէն աթէչ» օլաճագ յօսյր 'ամէլլէրիմիղ պիղի դուրթարամաղ. էն էյի 'ամէլլէրիմիղ նաղըս տըր, վէ նաղըս օլմագսալար պիլէ էվվէլճէ իչլէտիյիմիղ կիւնահլարա քէֆարէթ օլամաղլար: Փալլօս ըհտուլ «Անըն հուզուրընտա 'ամալը շէրի'աթ իլէ հիչ պիր

պէշեր թէպրեր օլունմազ” տէր : Էյեր քէնտի
 ’ամէլէրիմիլ իլէ սէմալաթա կիրէ պիսէ Խ-
 աիք , Գրիստոսըն էօլմէսինէ նէ՞ լիւզում վար
 իտի : Խէլաս իչիւն նէ ա’մալ ը հասէնէյէ ,
 նէ ախլագ ը համիտէյէ , նէ իսթիգամէթ վէ
 խայրխահըզա , խիւլասա Յիսուսըն սալահ վէ
 էօլիւմինտէն մա’տա հիչ պիր շէյէ կիւվէնմէ :
 Պա’ղըլար վաթիթիլ օլտըզլարը , Բապպըն ազշամ
 թա’ամընա հիսսէտար օլտըզլարը , Գիթապ ը
 Շէրիֆի օգուտըզլարը , կիրակիլի հըֆը էթ-
 աիքէրի վէ քիլիսէյէ կիթաիքէրի իչիւն խէ-
 լաս օլաճագլարընը մէ”մուլ էտէրլէր . պունուն
 ճիւմէսինի իճրա էթմիչ , Փաղաթ Յիսուսա
 կէլմէմիչ օլան պինլէրճէ ատէմլէր խէլաս տէ-
 յիլ , անճագ հէլաք օլտուլար : Եօգ , Եօգ , աչա’ի
 Բապպանի , սա’իր ային ու ’ատէթլէր իճրասը
 վէ իման իգրարը Եախօտ քիլիսա սէնի խէլաս
 էտէմէղլէր , անճագ խէլասընա Յիսուս գատիր
 տիր : Պա’ղըլար րահիպլէրէ կիւվէնիլլէր . զա-
 վալլըլար , պիլմէղլէր քի հէր պիր րահիպ տա-
 խի քէնտիլէր կիպի պիր խէլասքեարա միւհ-
 թաճ աըր . րահիպ քէնտի ճանընը գուր-
 թարամատըզը հալտէ պաշգասընըն ճանընը
 նա’սըլ գուրթարա պիլիլ . անճագ Յիսուս մաղ-
 ֆիրէթ պախշ էտէ պիլիլ , անճագ անըն գա-
 նը պիլիլ հէր կիւնահտան թաթհիր էտէր :
 Պա’ղըլար մուգատտէպլէրէ , մէլա’լիքէյէ վէ
 պիքիլ Մերեէմէ աու’ա էտէրլէր . Փաղաթ

անլէրին աու’այը իչիտէ պիլէճէքլէրինի քի’մ
 թաստիգ էտէ պիլիլ . իչիթսէլէր պիլէ ճա-
 նըմըզը խէլաս էթմէյէ գատի’ր մի տիրլէր :
 ’Սղիլ Գիթապ սերահաթէն “Սլլահ վէ ինսան
 պէյնինտէ պիր Միյանճը վար . պու տախի ին-
 սան օլան Գրիստոս Յիսուս տըր” տէյօր : “վէ
 զայրի պիր զաթտա խէլաս Եօգ տըր քի անըն
 իլէ խէլաս պուլալըմ . չիւնքի թահթ էս սէ-
 մատա պէյն էն նաս վէրիլէն պաշգա պիր իամ
 Եօգ տըր . քի’ անըն իլէ խէլաս պուլա պիլէլիմ”
 տէր : Էյլէ խէ պիր քիմսէյէ միւրաճա’աթ
 էթմէ , անճագ Յիսուսա կիւվէն . օ մէրհամէթ
 թախթընա ճալիս օլուպ ճիւմիէ կիւնահքեար-
 լարը պիլա թէ”էլսիւր քէնտինէ թէգարրուպ
 էթմէյէ տա’վէթ էտէր . օ տա’իմա ’աֆիլ էթ-
 մէյէ գատիր տիր : Էյլէ իսէ , էյ կիւնահքեար
 տօսթըմ , Յիսուստան զայրի պիր զաթտա խէ-
 լաս Եօգ իքէն , նիչիւն պաշգալարա միւրա-
 ճա’աթ էտէրսին . սէնի անա թագտիմ էթ-
 մէք իչիւն քիմսէյէ միւհթաճ տէյիլ սին , հէր
 քէս տավէթլի տիր , զէնկին վէ Փաղիլ , սիյահ
 վէ պէյաղ , ճահիլ վէ ա’լիմ ճիւմիէսի ալէսսէ-
 վիլէ մէսէրրէթլէ գապուլ օլունահագլար . խէ-
 լաս իչիւն զայրիլէ թէվէճճիւհ էտէր իսէն ,
 կիւնահ էտէրսին : “Էյ քեաֆֆէ ի միւմթէհա ի
 զէմին , պանա թէվէճճիւհ էտինիլ , վէ խէլաս
 պուլուրսընըզ . զերա Սլլահ պէն իմ վէ զայ-
 րի Եօգ տըր :” Սէն Եալընըլ Յիսուսա իթի-

մատ էթ , չիւնքի եալընըղ օ խէլաս էտէ
պիլիւր ։ Ս'մալ . 4 . 8—12 ։ Բօմ . 3 . 20—28 ։
Ղալ . 2 . 16 ։ Յիլի . 3 . 9 ։ 1 Թիմ . 2 . 5 , 6 ։

ՅԻՍՈՒՍ ՄՈՒՀՍ ՊՊԷԹԼԻ

ՊԻՐ ԽԷԼՍՍՔԵՍՐ ՏԸՐ

Պու խուսուստա Յիսուսըն , քէնտի քէլամը
նը տինկլէյէլիմ' , «Պիր ատէմին քէնտի տօսթ-
լարընըն եօլընա ճանընը ֆէտա էթմէսինտէն
ղիյատէ պիր քիմնէտէ մուհապպէթ եօզ տըր .»
պույուրմուշ տըր ։ Էֆէնտիմիզ մուգատտէս
սէմավաթը թէրք էտիպ պու մասիյէթ եէրի
օլան տիւնեայա նի՛չիւն կէլտի . շէյթանլարըն
թէճրիպէսինէ օղրամագ իչիւն մէլա"իքէնին
թէճիտինի նի՛չիւն պրագտը . տար աղսճընտա
կէրիլմէք իսքէնճէսինի շէքմէք իչիւն թահթը
ճէլալընը նի՛չիւն թէրք էթտի ։ Մուհապպէթ
իչիւն , անճագ մուհապպէթ իչիւն , վէ պու մու-
հապպէթ տօսթլարը հագղընտա տէյիլ , ան-
ճագ տիւշմէնլէրի հագղընտա տըր ։ « Պիզ
տահա կիւնահ քեարլար իքէն ֆրիստոս պիզիմ'
իչիւն ֆէտա ի ճան էթտի ։» Տիւնեատա իքէն
տախի քէնտի մուհապպէթինի պիր չօզ ճի-
հէթլէ աչիքեար էյլէտի , ֆաքիր վէ տէրտմէնտ
խասթալարա շիֆա վէրէրէք , վէ հիչ պիր քիմ-
սէտէն եիւզ շէվիրմէյէրէք , ումումա էյիլիք էթ-
մէք իչիւն կէզէրէք «կիւնահ քեարլարըն տօս-

թու" օլարղընը կէօսթէրտի ։ Եէրու շալիմին կիւ-
նահարընը վէ թէգարրուպ էյլէմէքտէ օլան
ֆէլաքէթլէրինի տիւշիւնտիւյիւնտէ աղլատը .
էօլիւմ սա'աթընտա եանընտա օլան խըրարգա
նէ" գատար միւրիւվիլէթլէ սէօյլէտի , վէ քէն-
տինի սալպ էյլէյէնլէր իչիւն «էյ ֆէտէր , ան-
լէրի 'աֆիլ էյլէ , զիրա նէ եափտըղլարընը
պիլմէղլէր" տէյէրէք հարարէթլէ տու'ա էյ-
լէտի ։ Օ քէնտինի խէլաս էթմէք իչիւն պիր
ալայ մէլա"իքէ ճէլպինէ միւզթէտիր իտի . լա-
քին օ վէֆաթ էթմէսէ իտի պիզ գուրթու-
լամաղ իտիք . պինա"էն 'ալէյի պիզի սէվտիյի
իչիւն խէլասընը եօլընտա տէրտու էլէմին էն
աճը գատէհինի իչմէյէ ըազի օլտու ։ Գըյամ
էթտիքտէն սօնկրա տախի , տա"իմա անըն կիւ-
նահ քեարլար հագղընտա օլան մուհապպէթի
պէր գարար տըր ։ Պիզէ օլան մուհապպէթին-
տէն նաչի , պիզիմ իչիւն շէֆա'աթ էտէր ,
պիզէ մերհամէթ էտէր , պիզէ իմտատ էթմէք
իչիւն Բուհ իւլ Գուտսը իրսալ էտէր , օ սէնի
սէվէր , սէնին իչիւն էօլտիւ ։ Սէնի քէնտինէ
կէլմէյէ տա'վէթ էտէր . սէն անտէն իճթինապ
էյլէտին իսէ տէ , օ շիմտիյէտէք մուհապպէթլէ
սէնի հըֆզ էյլէմիշ տիր . օ մուհապպէթինտէն
նաչի սէնին կիւնահարընա թէհամմիւլ էթմիշ
օլուպ , սէնի քէնտի գանը իլէ իշթիրա էթտիյի
ըուֆրանը գապուլ էթմէյէ պու տաղիզ էտէ
տա'վէթ էտէր ։ Սէնի մահպէստէն խէլաս

էթմէք իչիւն հէր շէյնի ֆէտա էտէն, եախօտ
սէնին հայաթըն իչիւն ֆէտա ի ճան էտէն պիր
տօսթա նամքէօրանէ մու'ամէլէ էտէ պիլի'ը մի
սին. Յիսուս իսէ սէնի'աղապը էպէտիտէն գուր-
թարմադ վէ սէմատա էպէտէն մէս'ուտ գըլմադ
իչիւն վէֆաթ էյլէտի վէ սանա կէլիպ եարալա-
րընը կէօսթէրէրէք «էյ կիւնահ.քեար, պագ սէ-
նի նասըլ սէվտիմ. հալա տա սէվիյօրըմ. պանա
կէլ.քի' սէնի կիւնահտան վէ ճէհէննէմտէն խէ-
լաս էտէյիմ» տէր : Օլմայա քի պէօյլէ շէֆիդ
պիր խէլասքեարը ըէտտ էտէսին . պու'աղիմ
մուհապպէթի խօր կէօրմէ . արթըդ պէօյլէ պիր
խէլասքեար պուլամադըն . անա ի'թիմատ էյ-
լէ . անը սէվ, վէ տա'իմա անը մէրհամէթ ու-
հիլմ իլէ մէմու պուլաճագսըն : Օ ճիւմէ միշ-
քիլաթ վէ միւզայագալարտա սանա իմտատ
էտիպ, խէլաս էտէճէք, սէնի էօլիւմիւն տի-
քէնինտէն աղատ վէ սէմալաթտա սա'ատէթ ի
էպէտիյէյէ նա'իլ գըլաճագ : Պու մուհապ-
պէթիլ խէլասքեարա տահա կէլմէ'ը մի սին :
Լուգ . 19 . 41—44 : 23 . 33—43 : Եուհ . 10 .
1—30 : 15 . 12—15 : Բօմ . 5 . 6—8 : Էֆ . 3 .
17—19 :

ՅԻՍՈՒՍ ՀՍՔԻՄԻՄԻՉ ՏԻՐ

« Գրիստոսըն մահ.քէմէսինտէ ճիւմէմիդին
իհզար օլունմասը լաղըմ արը : » Տէրա սահիպի
թէքըար կէլտիյինտէ գուլ ճէլալ օլաճագ ,

վէ «ճէմի' ի միլէլ անըն հուզուրընտա թէճէմ-
միւ' էտէճէք» տիր : « իշթէ պուլութլար իլէ
կէլիյօր, վէ հէր կէօզ վէ անը տէլէնէլէր տախի
անը կէօրէճէք տիր : » Հաքիմին խէլասքեար օլ-
մասը միւ'միւնէրէ իթմինան վէրիր . զիրա միւ'-
միւնէր ըուզ ի ճէղատա Էֆէնտիմիդի թախ-
թընտա օթուրուր կէօրաի.քլէրինտէ, քէնտի-
լէրէ խէլասը վա'տ էթտիյնի թէղէ.ք.քիւր է-
տէրէք միւթմէլին վէ մէսուր օլաճագլար . լա-
քին Էֆէնտիմիդի ըէտա էթմիշ օլանլար իչիւն
պու հալ նէ' հէյպէթլի պիր հալ օլուր . իհ-
մալ իլէ անը կիւճէնտիրմիշ օլանլարա անըն
ըէտա իլէ նազար էթմէսի նէ' միւհաիշ օլա-
ճագ . շիմտի «պանա կէլ» տէլէն զաթտան օլ
կիւնտէ «էյ մէլունլար, հուզուրընտան կիտինիզ»
քէլամընը իշիթմէք նէ' տէհշէթլի օլուր : Ճէ-
ղասը գաթլ օլմասը միւհիթմէլ օլան պիր
միւճրիմի ֆարզ էտէլիմ : Պու միւճրիմէ մահ-
քէմէյէ կէօթիւրիւլմէղաէն էվլէլ վէք մէրհա-
մէթլի պիր քիմնէ կէլիպ, անըն վուգու' պուլա-
ճագ մուհաքէմէտէ գաթլ հիւքմիւնտէն գուր-
թուլմասը իչիւն հալա վէք չօգ չալըշաղըրընը
պէյան էթտիքտէն սօնկրա, «իսթէր իսէն սէնի
թէպրիյէ ի զիմմէթէ եախօտ սանա ի'թա ի
ղուֆրանա միւզթէտիր իմ . պանա քեամիլէն
էմնիյէթ էյլէ . ըէճա էտէրիմ մուհաքէմէտէ
սէնտէն թարաֆա սէօյլէմէք իչիւն պէնի վէ-
քիլ էյլէ . սէնտէն չօգ պէտթէր մահպուլա-

ըլ զուրթարմըլըմ, սէնի տէ զուրթարա պիւ
լիրիմ. պիր իւճրէթ թալապ էթմէմ. զիրա
պէնի պու իշին իճրատընա անճագ մուհապ
պէթ իճպար էթմէքտէ տիր. իմտի պրագ քի
սանա եարարմ էտէյիմ” տէր : Լաքին պու էս
նատէ միւճրիմ կեան քիթապ օգուր, եա
պաշգասը իլէ գծուշուր, կեան ույույարագ
պու խայրխան տօսթընա հիշ նազար վէ տիգ
գաթ էթմէղ. խայրխան իսէ թէքրար պէ
թէքրար կէլիր, ֆագաթ միւճրիմ անտէն խօշ
լանմայրպ, կէօսթէրտիյի թավր ու հարէքէթի
իսէ արթըգ խայրխանըն կէլմէսինի իսթէմէ
տիյինի պիւտիրիր : Պա՛տէհու մուհաքէմէ վագ
թը կէլիր. միւճրիմ տիվանա ճէլպ օլունուր,
վէ հաքիմէ տիգգաթլէ պագտըղընտա եանը
նա թէքրար պէ թէքրար կէլիպ րէտտ էլլէ
տիյի խայրխան օլտըղընը, վէ լաքին պիր վա
գըթ տօսթլըղընտան իճթինապ էթտիյի գա
թըն շիմտի քէնտիտինտէն եիւղ չէվիրմիշ, վէ
սէօղիւ տէյիշմիշ պիր հաքիմ օլտըղընը անկար :
Էյ կիւնահքեար, բուղ ի ճէղատա թախթտա
օթուրաճագ օլան Հաքիմ շիմտի մահպէտտէ
սանա կէլիպ խէլաքեարըն օլմագլըղը թէք
լիֆ էտէր. վէքիլին օլուպ մուհաքէմէտէ սէնի
խէլաս էտէճէյինի վա՛տ էտէր. անտէն իճթի
նապ էլլէմէ, շիւնքի աղ վագըթտան անըն
տիվանընտա տուրաճագ սըն : Հաքիմին օլտըղը
ղէման անտէն խավֆի էթմէք իսթէմէղ իսէն,

վէքեալէթ իսթէտիյինտէ անա ի՛թիմատ էլլէ.
անտէն միւճագաթ հիւքմիւնիւ իշիթմէք իսթէ
մէղ իսէն, շիմտի անըն տա՛վէթինի գապուլ էյ
լէ. գալլինէ խօշամէտի իլէ անը գապուլ էլլէ
քի, օ տա սէնի քէնտի մէլէքիւթիւնէ խօշամէտի
իլէ գապուլ էլլէյէ : Մաթ. 25. 31—46 : 2 Գօր.
5. 10 : 1 Սէլ. 4. 16—18 : Վահ. 1. 7 :

ՅԻՍՈՒՍ ՆԷՐԷՏԷ ՏԻՐ

Էյուպ “Քեաշքի անը նէրէտէ պուլաճագը
մը պիլէ խիմ, անըն քիւրսիւսիւնէ գատար
կիտէր խիմ” տէր : Էյ սէֆիլ կիւնահքեար,
սէն տէ քէնտի խէլասքեարընըն նէրէտէ օլ
տըղընը պիլմէք արղուսընտա՞ մը սըն. օ ար
թըգ ինսան շէքլինտէ օլարագ զէմինտէ պու
լանմայրպ սէմայտ ’ավտէթ էլլէմիշ տիր. անը
օրատա քէնտինէ կէլէնլէրէ հայաթ ը էպէտիյէ
վէրմէք իշիւն պէքէմէք իւղրէ ’ինայէթ թախ
թընտա օթուրմըլ պուլուրսըն. իճթիմալ քի
էօլլէ իսէ փէք ուղագտա իմիշ տէյիւ տիւշիւ
նիւրսիւն. լաքին հաղիգաթ ը հալ պէօլլէ օլ
մայրպ, անճագ կիւնահքեարլարըն տու՛ալարը
’արղ էտիլտիքլէրի տագիգէտէ Էֆէնտիմիղ ան
լէրի իշիտիր : Պու խուսուս հէր նէ գատար
անկաշըլմասը միւշքիլ իսէ տէ, եինէ էյի պիլ
մէլի քի Յիսուս Սլլահ օլտըղը իշիւն եալը
նըղ սէմավաթտա տէյիլ, եէրտէ պիլէ հա

զըր ու նազըր տըր : Բէսուլլարա « տա՛խմ իւլ էվգաթ սիզին իլէ իմ » աէաի . օ հալա մյա նէմիզտէ տիր . խասթանըն օտասընտա Յիսուս հազըր տըր . միւշքիլաթ վէ էլէմ իչինտէ պու լունտըղըն վագըթ սանա թէսէլլի վէրմէք ի չիւն եանընտա հազըր տըր , կիւնահարընը իգրար էթմէք իչիւն կիզլի օտայա չէքիլիշ օ լան կիւնահքեարա « կիւնահարըն սանա 'աֆիլ օլունտու . սէլամէթ իլէ կիթ » աէմէք ի չիւն Յիսուս քիլիսէտէ եախօտ օտատա հազըր տըր , 'արղը նիյազ իչիւն ազ չօգ քիմսէլէր թէճէմմիւ' էթմիշ օլան եէրէլէրաէ Յիսուս պիզ զաթ պուլունուպ անլէրին արզուլէրինի գա պուլէ հազըր տըր . զիրա օ « իքի եա իւշ քիշի պէնիմ իամիմ իլէ հէր նէրէտէ ճէմ » օլուրըար իսէ , պէն օրատա անլէրին արասընտա իմ , » աէմիշ տիր : Էյ տօթըմ , օ սանա եագըն տըր , շիմտի սէն պու սահիֆէլէրի օգուր իքէն , օ եանընտա տուրույօր . քէնտինի արամաղա սէ նի տա՛վէթ էտիյօր . անը պուլմաղա արզու քէշ իսէն , ուզուն միւտտէթ սէյեահաթ էթմէք , եախօտ նիյազըն անըն սէմ'ինէ վասըլ օլ մագուտան ագաէմ ուզուն վագըթ պէքլէմէք իզթիզա էթմէզ . օ սանա եանընտա օթուրան տօսթընտան տահա եագըն տըր , չիւնքի օ իչէրի կիրմէք իչիւն գալպլինին գախուսընը չալլօր . հէր նէրէյէ կիտէր իսէն , օ սանա թագաիմ էթմէք իչիւն էլլէրի պէրէքէթլէր

իլէ տօլու օլարագ սէնի թա՛ղիպ էտէր . օ տա՛խմ սանա էյիլիք էթմէք իչիւն կիթտիլին եօլընը վէ եաթաղըն եէրի թէֆթիշ էտէր : Սապահլայըն եաթագտան գալգաղընտա օ սանա սալահտան պէյազ էլպիսէ վէրմէք ի չիւն տուրույօր , վէ սօֆրայա օթուրաղընտա օ սանա ճանընը էօլիւմտէն գուրթարան հա յաթ էքմէյինի թագաիմ էտիյօր . օ սանա օլ գատար եագըն տըր քի քէնտինէ կէլմէք ի չիւն էտէճէյին իլք հարէքէթի կէօրիւր , վէ եարտըմ իչիւն էլլէրինի ուզատըր . օ սանա օլ գատար եագըն տըր քի թէվպէ էտէրէք աէօքաիլիւն իլք կէօլ եաշլարընը կէօրիւր , վէ մաղֆիրէթ իչիւն իլք չէքտիլին անը իչիտիր . սանա օ գատար եագըն տըր քի , սէն տու՛ա էթմէզտէն էվլէլ օ իսթիճապէթ էտէճէք , վէ սէն տահա սէօյլէր իքէն օ տինկլէյէճէք տիր : Էյ կիւնահքեար , սէն հէր նէրէտէ իսէն , Յի սուս օրատա տըր . հէր զէմանտէ , հէր մէքեան տէ վէ հէր հալտէ Յիսուսա կէլէ պիլիբսին : Մէզ . 139 : իշա՛ . 65 . 24 : Մաթ . 18 . 20 : 28 . 20 : Եուհ . 14 . 18—23 :

ՅԻՊՈՒՍՍ. ԿԵՂՄԷՔ ՆԷ՞ ՏԷՄԷՔ ՏԻՐ

Յիսուսա կէլմէք խուսուսընտա չօգ սէօլ սէօյլէնտիլի իչիւն , իհթիմալ քի պիլիսի , « Բըրիստոսա կէլմէք նէ՞ աէմէք տիր . օ սէմա

վաթ տա տըր , վէ օրայա անա 'արղ ը հալ էթմէք իչիւն նա'սըլ կիտէ պիլիբիմ . օ հէր եէր տէ հազըր նազըր տըր տէնիլիր , ամմա պէն անը կէօրէմէտկիմ հալտէ անա ն'աարլ կիտէ պիլիբիմ . էկէր օ պիր վազըթ օլաղըր կիպի շիմտի տէ ճիսմէն զէմինտէ պուլունսա իտի , անա կիթմէք իչիւն հէր կիւճիլիւ չէքէր իտիմ , քեաֆֆէ ի վարկյէթիմի սարֆ իլէ եիւզլէրճէ միլ կիտէր վէ ճիւմէ միւշքիլաթա մուզալթմէթ էտէրէք , շիֆաեապ օլմագ իսթէյէն խասթալար միսիլիւ իղտիհամին արասընտան կէչէր , աեաղընա գափանըր , էթէյինէ սարըլըր վէ 'եա րապպ Յիսուս , պէնի գուրթար . ա'մա եա թօփալ եա ճիւզամիլը օլաղըրմ իչիւն տէյիլ , անճագ կիւնահ.քեար օլուպ կիւնահըմտան խէլաս պուլմագ իչիւն կէլտիմ : կիւնահ 'իլլէթի իլէ գալպիմ խասթա օլմուշ տըր . զազապ ուլլահ վէ միւճագաթ ը էպէտիյէ մուխասթարասընտա իմ . եա րապպ , պէնի գուրթար , եօգաս հէլաք օլուրում' տէր իտիմ . լաքին էյվահ , շիմաի Յիսուս ճիսմէն արամըզաա տէյիլ տիր , պու էճլտէն Յիսուսա կէլմէք նէ տէմէք օլաղըրնը անկալմայօրըմ" տէսին : Էյ ասթըմ , պու էտէճէք իտիմ տէտիյին չէյլերի գալպէն իճրա էյլէ , օլ զէման Յիսուսա կէլմիշ օլուր սըն . անըն աեաղընա գափանըպ էթէյինէ սարըլմագ վէ ա'մա եա թօփալ եա ճուզամիլը մի-

սիլիւ անա ըէճա էթմէքտէն միւրատըն նէ' օլուր իտի . միւրատըն անա քէնտի ինթկյաճընը պէյան էթմէք օլմա'ղ մը իտի . ինթկյաճընը զաթէն օ պիլիբ . սէն պու կիպի զահմէթլերի չէքմէքսիզին անա հալինի 'արղ էտէ պիլիբսին , անը գալպինտէ հազըր էյլէ վէ անը կէօրիւր կիպի անա 'արղ ը նիյազ էյլէ . անըն էթրաֆընտա 'աղիմ պիր իղտիհամ վար տա անլերի եարըպ կէչէճէքսին կիպի տու'ատա արղու.քէչ վէ զայրէթլի օլ . ա'մանըն անը կէօրմէյօր իքէն , 'եա' Յիսուս իպն ի Տաուտ , պանա մէրհամէթ էյլէ" տէյիւ նիտա էյլէտիյի միսիլիւ նիտա էյլէ . սէն անըն էյամընտա եաշայանլարտան զկյատէ պիր իմթկյապա նա"իլ սին , անլեր չօգ սէֆ'ա ուզուն եօլճուլուգ էթմէյէ մէճպուր օլուպ , պա'ղէն տախի իղտիհամն քէսրէթինտէն անա թէգարրուպ էտէմէզլէր իտի . Ֆագաթ շիմտի սէն անը եալընըզ պուլմուշ կիպի հուղուրընա չըգա պիլիբսին . օ հէր վազըթ սէսինի իշիտիր , վէ սէն անը կէօրէմէզ իտէն տէ օ սէնի կէօրիւր , ճիւմէ էֆքեարընը պիլիբ , վէ ճիւմէ տէտիքլերինի իշիտիր : Յիսուսա կէլմէք՝ գալպէն անա արղուքէչ օլմագ , քէնտի կիւնահլարընը հիսա էթմէք , վէ անըն սէնի զուֆրան վէ խէլասա նա"իլ էթմէյէ գատիր վէ խահիչկէր օլաղընա ինանմագ , անտէն իմտաա թալապ էթմէք , վէ էմին պիր տօթ կիպի անա կիւլէնմէք տէմէք

տիր : Անա կելիւ՛յ՝ Պիղի մուպարէքլէ տէյիւ-
րէճա էյլէտիյիմիգաէ, անըն սիմասընը կէօրմէզ
վէ սէտասընը իշիթմէզ իսէք տէ, եխնէ անը
տիւննատա օլտըզը վագըթ նիճէ իսէ, էօյլէ-
ճէ եանըմըդտա հազըր տըր կիպի տիւշիւնէ-
րէք պիղի պէրէքէթլէսին տէյիւ րէճա էթմէք,
Յիսուսա կէլմէք տիր : Էյ թէվպէքեար կիւ-
նահքեար, զուֆրան իշիւն հասրէթ շէքմէք,
վէ “ Էյ Յիսուս, պէնի գուրթար ” տէյիւ
տու՛ա էթմէք, իշթէ Յիսուսա կէլմէք տիր :

ՅԻՍՈՒՍՍ. ՏՈՒ՛Ս. ԷԹՄԷՒԼԷ ԿԷԼ

Սէն Յիսուսը կէօրէմէզ իսէն տէ, տու՛ա էթ-
մէքլէ մէրամընը անա սէօյլէյէ պիլիբսին : Ալլա-
հա տու՛ա էթմէք նէ՛ ազիմ պիր իմթիյազ տըր,
վէ պու իմթիյազտան իսթիֆատէ էթմէք պիղէ
թէնպիհ օրունմըշտըր : “ Մուզայազ ա կիւնիւնտէ
պանա Փէրեատ էյլէ ” “ Ուշանըզ տուրուպ
տու՛ա էյլէյինիզ ” “ Ֆերաղաթ էթմէյէրէք
տու՛ա էյլէյինիզ ” Տու՛ա իշիւն ֆասիհ վէ
պէլիղ՝ իպարէլէր իզթիզա էթմէզ, գալպինին
արզուսընը պէյան էտէն էն սատէ սէօլլէրին
քեաֆի տիր, արզուրարըն՝ լիսան իլէ պէյան
էթմէզտէն էվիլէլ տու՛ա տըր : Տու՛ա էթմէք
իշիւն քիլիսէյէ կիթմէյէ պէքլէմէք հաճէթ
տէյիլ տիր, հէր մահալտէ տու՛ա էտէ պիլիբ-
սին : Յիսուս աճիղ կիւնահքեալարըն տու՛ա-
սընը պէքլէմէքտէ օլուպ՝ անլէրին քեաֆիէսի-

նի իշիտիր : Գրալ վէ վրէնպէրին հուզուրը-
նա չըգմագ գօլայ տէյիլ տիր, անլէր իլէ կէօ-
րիշմէք անճագ ազ քիմսէլէր իշիւն վէ պա՛ղը
վագըթլարտա օլա պիլիբ . լաքին հէր ատէմ
հէր մահալտէ վէ հէր վագըթտա՛ արզը հալ
իշիւն Յիսուսա կէլմէյէ մէ՛կզուն տըր . ճանըն
իշիւն լազըմ օլան հէր շէյ խուսուսընտա, եա՛-
նի՛ աֆիլ, թէճէտաիւտ ի գալպ, իման, գուտ-
սիյէթ վէ թէսէլլի իշիւն տու՛ա էյլէ . տու՛ա-
լարըն պիհուտէ օլմազ, միւսթէճապ օլաճա-
զընա շիւպհէսիզ օլ : Ալլահըն էտէմէյէճէյի
պա՛ղը շէյլէր վար . օ կիւնահ էտէմէզ, վէ
ֆազիր կիւնահքեարըն տու՛ասընը րէտտ է-
տէմէզ, զիրա “ թալասզ էտինիզ վէ սիղէ վէ-
րիլէճէք, ” տէնիւմիշ տիր : “ Օ քէնտի վա՛տընը
ինքեար էտէմէզ ” Էօյլէ իսէ Յիսուսա կիթմէյէ
ճէտարէթլէն, քէնտինի նափաք վէ պիչարէ
զանն էաիյօր իսէն, գօրգմա, տու՛ա էթմէյէ-
ճէք գատար քէօթիւ տէյիլ սին, անճագ “ Եա
րապպ, պէնի գուրթար հէլաք օլույօրըմ ” տէ-
յէ պիլիբ իսէն, տու՛ա էտէ պիլիբսին : Տու՛ա
էթմէյի քէնտինէ՛ ատէթ էյլէ : Տու՛ա էթմէք
իշիւն եալընըզ պուլունահաղըն պիր եէր պուլ .
“ տու՛ա էթտիլինտէ, խալլէթինէ կիր վէ գա-
վուսը գափա . ” իշ կիւնլէրի իշէ պաշլամազտան
էվիլէլ տու՛ա էթմէք իշիւն երքէն գալպ .
գալպինի խալիզինին հուզուրընտա աչ . նէ
գատար էանա՛ աճիղ վէ վիերիշան օլտըզընը

անա իրապար էյլէ . կիւնահլարընը իզրար էյլէյիսպ, 'աֆվ թալապ էթ : Գիթապ ը Շէրիֆի օգու, վէ անըն էմր էթտիյի գուտսիյէթի խալի- գինտէն թալապ էյլէ . անա «Եա Բապպ, ճահլ իմ, պէնի թա'լիմ էյլէ . դալպիմ սէրթ տիր, անը եումչաթ . Բուհ իւլ Գուտսըն իլէ պէնի թէճտիա էյլէ . պանա եարտըմ էյլէ, Յիսուսա կէլէյիմ, անա իման էտէյիմ, անը սէվէյիմ, վէ անա իթա'աթ էտէյիմ . պէնի կիւ- նահլարըմտան գուրթարըպ սէմալաթա լա'իգ էյլէ» տէյիւ 'արզ ը նիյազ էյլէ : Սէն պիւթիւն կիւն էն էլզէմ իշինլէ մէշղուլ իքէն պիլէ, դալ պինի Սլլահա վէր . պէր տէվամ տու'ա էյլէ, տու'անըն տէրհալ իսթիճապէթիւնի կէօրմէզ իսէն, երնէ թէքրար պէ թէքրար տու'ա էյլէ . տու'ա էտէն ճան ապա զայ' օլմազ : Յիսուսա «Եա Բապպ, պէն կիւնահլարա մազֆիրէթ գըլ» տէյիւ Ֆէրեատ էտէր իսէն, հէլաք օլ մաղսըն : Մէզ . 55 . 17 : 65 . 2 : 102 . 17 : Մաթ . 6 . 5, 6 : Լուգ . 18 . 1—14 : Ա'մալ . 10 . 9 : Ֆիլի . 4 . 6 : 1 Սէլ . 5 . 17 :

ՃԷՍԱՐԷԹԼԷ ՏՈՒՍ ԷՏԷՐԷՔ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

Պիզիմ կիպի կիւնահլարա քիմսէլէր իշիւն տու'ա էթմէյէ պիլէ միւսա'ատէ օլունմտը 'ա- ղիմ պիր հիմմէթ տիր : Գէնտի մա'սիյէթիմիլի վէ

Սլլահըն գուտսիյէթիւնի տիւշիւնտիւլիւմիզտէ, անա կէլմէքտէն խավֆի էտիպ պիզի րէտտ է- տէր տէյիւ տիթրէյէճէյիլ . լաքին օ պիզի «'ինայէթ թախթընա ճէսարէթլէ թէգար- բուպ» էյլէմէյէ թէշլիլի էտէր : Պու թէշլիլիգ արթըգ խավֆի ու խաշիյէթտէ պուլունմամազ- լըղըմըղ իշիւն տէյիլ, անճազ թա'ալանըն տու'ամըղը իսթիճապէթ էտէճէյինէ քեամիւ- լէն էմին օլարապ, ճէսարէթլէ կէլմէքլիլիմիզ իշիւն տիր : Տու'անըն միւսթէճապ օլմասընա տա'իր չօգ միսալլէր վարաըր : Հիզղիյա տու'ա էյլէտի, վէ Սանհերիպին օրատուը թէլէֆ օլ- տու : Էլիյա տու'ա էյլէտի, վէ սէմատան ղէ- պիհէսինին իւզէրինէ աթէշ էնտի : Բէսուլլէր տու'ա էյլէտիլէր, վէ Բուհ իւլ Գուտսըն մէվհի- պէլէրինէ նա'իլ օլտուլար : Քիլիսէ տու'ա էյլ- լէտի, վէ Պեարոս պիր մէլէք եէտիլլէ մահ- պէստէն խէլաս օլտու : Պիզ պու տիւնեայա մախուս օլան մաթլուպաթըմըղըն քեաֆֆէ- սինի ալմազ իւմիտինտէ պուլունմայալըմ . շիւն- քի չօգ աէֆ'ա արգուլատըղըմըղ շէյլէր պիզէ միւզիրը օլա պիլիրլէր : Սլլահըն պիզէ էն է- յիսինի իհսան էտէճէյինէ ինանմազլէ իգթի- Փա գաթ ճանըմըղ իշիւն ճիւմէ պէրէքեաթը, եա'նի 'աֆվ, խէլաս վէ գուտսիյէթի Սլլահտան տիլէտիլիմիզ հալտէ ալաճաղըմըղա հիշ շիւպհէմիզ օլմասըն . դիրա Սլլահըն իրատէթիւնէ կէօրէ տիլէտիլիմիզ հալ-

տէ օ պիղի տինկէր . օ «ճիւմէնին խէլաս օլմա
 սընը իսթէր :» Յիսուս «Թալապ էտինիզ սիղէ
 վէրիլէճէք տիր ,» վէ «Պէնիմ իամիմ իլէ հէր
 նէ տիլէրսէնիզ , անը իճրա էտէրիմ» պոյուր
 մըշ տըր : Օ պիղիմ իչիւն տու'ա էտէր . էն
 էյի տու'ալարըմը Ս. լլահըն իսթիմա'սընա լա'իզ
 տէյիլ իսէ տէ , Յիսուսըն շէֆա'աթը իլէ մագ
 պուլ օլուր : Փատիշահա պիր 'արզըհալ թագ
 տիմ էտէճէք օլսան , էյէր սարայտա միւթէ
 պէր պիր պիլտիյին օլմաղաս , հէր նէ դա
 տար 'արզըհալընը տիզգաթլէ եազմըշ իսէն ,
 եինէ լէքէլի վէ գուսուրը օլաղընտա հու
 զուրա թագտիմ օլունմասընա , վէ թագտիմ
 օլունտա պիլէ գապուլ օլունաճաղընա տա'իր
 շիւպհէ էթմէ'ղ մի սին . լաքին էյէր փատի
 շահըն օղլու կէլիպ «'արզըհալընը պէն թագ
 տիմ , վէ իճրասընը թալապ էտէճէյիմ» տէսէ ,
 շիւպհէն գալըր մը : իշթէ Յիսուսըն պիզէ
 էյէտիլի պու գապիլտէն տիր . օ գասուրը
 տու'ալարըմը թագտիմ էտիպ « Պէնիմ
 լսաթըմ իչիւն պու Ֆագիր կիւնահ.քեարը
 միւպարէքլէ վէ անըն մաթլուպընը իհասն էյ
 լէ» տէյօր : Փէտէր անը տա'իմա տինկէր ,
 օ պիղիմ իչիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա'իմա
 պէր հայաթ տըր : էյ մէ'յուս վէ միւքէտտէր
 կիւնահ.քեար , մէսուր օլ . սարայտա պիր տօս
 թուն վար . սէնին 'արզըհալըն փատիշահըն հա
 զուրընա թագտիմ օլունմաղա շայէսթէ տէյիլ

խէ տէ , Յիսուս սէնին իչիւն շէֆա'աթ էտէր .
 վէ անըն շէֆա'աթը տա'իմա մագպուլ օլուր :
 Սէն քէսպ ի ճէսարէթ իչիւն տահա նէյէ
 միւհթաճ սըն , հէման 'ինայէթին թախթընա
 ճէսարէթլէ թէգարուպ էյլէ : « Մէրհամէթէ
 նա'իլ օլմագ , վէ վագթընտա իսթիմտա իչիւն
 'ինայէթ պուլմագ իւզրէ , 'ինայէթին թախթը
 նա ճէսարէթլէ թէգարուպ էտէլիմ :» 3 Միւլ .
 18. 21—39 : 4 Միւլ . 19 : Մաթ . 7. 7—11 :
 Եուհ . 14. 13 , 14 : 17 : Ս. մալ . 1. 13 , 14 : 2.
 1—4 : 12. 5—17 : 'իպր . 4. 14—16 : 7. 25 :
 1 Եուհ . 5. 14 :

ԻՄԱՆ ԻԼԷ ԿԷԼ

'Ահա ը ճէտիտաէ իման հաղգընտա « Ի
 ման իլէ թէպրիր օլունմագ ,» « իման իլէ իս
 լաս պուլմագ ,» վէ « Յիսուս քրիստոսա ի
 ման կէթիրմէքլէ խէլաս օլմագ» մէ'ալին
 տէ չօգ սէօղլէր վար տըր : Իման ի'թիմատ
 ու էմնիյէթ էթմէք տէմէք տիր . մէսէլա , փէք
 աճըգմըշ օլտըղըն վագըթտա պիր միւրիւվ
 վէթլի տօսթըն գարանլըգտա սանա պիր
 եէյէճէք թագտիմ էտէրէք , « Պու էքմէք
 տիր , եէ ,» տէր իսէ , սէն տախի գարանլըգ
 սէպէպինտէն կէօրմէզ իքէն շէքլինմէյէրէք
 եէմէյէ պաշլարսան , պու հալտէ օ տօս
 թընա իման էթմիշ օլտուն , եա'նի անըն

սէօղիւնէ կէմնիյէթ էթտինն : Եախօտ խասթա
 օլտորղըն վազըթ սէնի էյի էտէճէք տէյիւ հէ-
 քիմին պույուրտորղը 'իլաճը եէրսէն , օլ հէ-
 քիմէ իման էթմիշ օլտուն , եա'նի անըն մէ-
 հարէթինէ ի'թիմատ էթմիշ օլուրսըն : Յի-
 սուս տիւնեայա կիւնահքեարլար իշիւն էօլմէ-
 յէ կէլտի . վէ «Պանա իման էյլէ , սէնին իշիւն
 զուֆրան ը քեամիլ իշթիրա էյլէտիմ' , վէ
 ազատ օլաճագսըն . պու ազատլըղը արմագ
 իշիւն գանըմը տէօքմէք իգթիզա էթտի , ֆա-
 գաթ սէն մէճճանէն անա'նա'իլ օլա պիլիբսին :
 Սէօղիւմէ իթա'աթ էտիպ հիմայէթիմէ ի'թի-
 մատ էտէր իսէն , սէնի էօլիւմտէն վէ ճէհէն-
 նէմտէն խէլաս էտէճէյիմ' . պու վա'տը իֆայէ
 միւզթէտիր իմ : իշթէ էքմէք քի անը հէր
 եէյէն էպէտէն եաշայաճագ . իշթէ 'իլաճ քի
 օ խասթա ճանընա շիֆա վէրտիքտէն մա'տա
 էպէտէն եաշատաճագ . պանա կէլ , պանա ի-
 նան վէ խէլաս պուլաճագսըն'' տէր : իման
 Յիսուսըն սէօղիէրինէ ինանմագ տըր . Յիսուսա
 կէլմէք իմանըն էտէրի տիր . օ սէնին իշիւն
 վէֆաթ էյլէտի . պու քէյֆիյէթէ ինան , վէ
 անըն վէֆաթընտան իսթիֆատէ էտէրսին .
 օ սէնին իշիւն պուլունտըղը զընտանըն գա-
 վուսընը աչտը , պունա ինան վէ զընտանտան
 չըգար սըն . օ սէնին պար ի կիւնահընը քէնտի
 իւզէրինէ արմագ իսթէյօր , պունա ինան վէ
 եիւքիւնիւ անա պրագ : 0 ճիւմլէ պօրճարընը

թէ''տիյէ էյլէմիշ տիր , մէսրուր օլ քի օ սէ-
 նին իշիւն խէլաս կէթիրիյօր , վէ «Իսթէտիյին
 հարտէ օլ խէլասա նա'իլ օլաճագսըն'' տէյօր :
 Իմտի սէն միւթէշէքքիւր գալպ իլէ օլ խէլա-
 սը գապուլ էյլէ : Թէմնիլտէքի միւսրիֆ էվ-
 լատ կիպի Փէտէրինին խանէսինտէն փէք ու-
 զաղա կիթմիշ սին . Յիսուս 'ավտէթին իշիւն
 բուխսաթ ալմըշ տըր , վէ անըն խաթրը իշիւն
 փէտէրին սէնի գապուլ էտէր . պէնի տինկլէ ,
 վէ «Գալղըպ Փէտէրիմէ վարայըմ'' տէ : Սէն
 էհլ ու էվլատընտան սանա կէմնիյէթ էթմէլէ-
 րինի իսթէյօրսըն , վէ կէմնիյէթ էթմէտիքլէ-
 րինտէ կիւճէնիբսին : Պէօյլէճէ , էյ կիւնահ-
 քեար , Յիսուս «Սէնի գուրթարմաղա գատիր
 իմ' , հէմ գուրթարմագ իսթէրիմ' , պանա կէլ''
 տէտիյինտէ , սէնին կէմնիյէթ էթմէնի թայէպ
 էտէր . անը կէմնիյէթ էթմէմէքլէ կիւճէնտիր-
 մէ : Սէն քէնտի կիւնահքեարլըղընը պէհանէ
 էտէրէք անա կիտէմէմ' տէյէճէք օլուր իսէն ,
 անըն «Պանա հէր կէլէնի խէլաս էթմէյէ գա-
 տիր իմ'' տէյիւ պույուրտորղը քէլամը թէք-
 ղիպ էթմիշ օլուրսըն . օ հէր էթտիյի վա'տը
 իճրա էտէճէյինէ էմին օլ . անա տէրհալ կիթ .
 վէ «Իման էտէրիմ' , եա Բապպ , իմանտըղը-
 զըմն իմտատ էյլէ . սանա կէլէնի գուրթար-
 մաղա գատիր սին , պէնի տէ գուրթար'' տէ :
 Եուհ . 3. 14—18 : Ա'մալ . 16. 30 , 31 : Բօմ .
 5. 1 : 'իպր . 11 :

ՅԻՍՈՒՍՍ. ԿԻՒՆՍՆԱԿ ԾԻՆԻԹԻՅԼԷ

ՊՈՒԼՈՒՆՏԸՂԸՆ ՀՅԱԼ ԻԼԷ ԿԷԼ

Ինթիմալ քի «Պէն պու դատար էտնա պիր կիւնաս. քեար իբէն, նա՞նը Յիսուսա կելէ պիւ լիբիմ. պէնիմ կիպի ֆասիտ վէ ֆասըգ պիր քիմնէյէ անա թէգարրուպ էթմէյէ միւսա՛ա՝ տէ օլունաճա՞գ մը. տահա միւնասիպ պիր հալէ կելէնէտէք պէքլէմէլի տէյի՛մի իմ՝» տերսին : Տօթըմ, սէնին կիւնաս ճիհէթիլէ պուլուն տըղըն էն ֆէնա հալին Յիսուսա կելմէքլիլին իչիւն էն միւնասիպ պիր հալ տըր : Մանի՛ զանն էթտիլին շէյ կելմէք խուսուսընտա սանա ճէսարէթ վերէճէք շէյ տիր . զիրա «Քրիստոս Յիսուս տիւնեայա կիւնաս. քեարլարը խելաս էթմէք իչիւն կելտի :» Օ «սալիհլէրի տէյիլ, ֆագաթ կիւնաս. քեարլարը թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կելտիմ՝» պույուրույօր : Պու քելամ տան ֆիլ հագիգա սալիհլէր վար օլտըղը ան լաշըլմայըպ, անճագ քէնտիլէրինի սալիհ զանն էտէնլէրին Քրիստոս թարաֆընտան գապուլ օլունմայաճագլարը անլաշըլըր : Պիլ հագիգի հալիմիլէ անա կիթմէլիլիլ, հագիգի հալի միլ տախի պու տըր . շերիա՛թ ը իլանլիլէյի նագղ էյլէմիլ իլ . դալպլէրիմիլտէ ֆէսատ պէպլէմիլ իլ . վէ անը իճրա էյլէմիլ իլ, Բուհը սէօնտիւրմիւշ վէ Յիսուսըն մուհապպէթինի

րէտա էյլէմիլ իլ . հէր իշիմիլ էքսիք տիր, էյէր պիլ քէնտիմիլի սալիհ կէօթէրէրէք Յիսուսա կելէք, անը իսթիհզա էթմիլ օլուրըլ : Զէնկին իմ, վէ մալտար օլտում, վէ պիր շէյէ մուհթաճ տէյիլ իմ տէյիւ տիւշիւնէճէք եէր տէ, պիչարէ վէ սէֆիլ վէ ֆագիլր վէ քէօր վէ չըպլաղ օլտըղընը պիլէրէք կել : Քրիստոս իրատ էթտիլի թէմնիլաթըն պիլիմտէ, քէնտինի սատըգ զանն էտիպ ճիւմլէտէն էյի իմ տէյէրէք Սլլահա շիւքր էտէն պիր ատէմ իլէ, պիր տէ կէօղլէրինի սէմայա դալալըրմաղա պիլէ ճէսարէթի օլմատըղընտան կէօքսիւնիւ տէօյէրէք «Եա Բապպ, պէն կիւնաս. քեարա մագ ֆիրէթ էյլէ՛» տէյէրէք րէճա էտէն պիր կիւնաս. քեար զիբր էտիյօր : Խելաս պուլարագ էվինէ յալտէթ էտէն, քէնտի հալինի պիլէրէք կիւնասընը իգրար էյլէյէն իտի : Խմտի Յիսուստան գապուլ օլունմագ իսթէր իտէք, մեղ քիւր ատէմէ միւլթէտի օլալըմ. վէ պէքլէմէյէրէք պուլունտըղըմիլ հալ իլէ կելէլիմ : Էվլէթ, պէքլէմէյէլիմ, զիրա ճանլարըմիլ կիւնահա պիւսպիւթիւն պուլաշմըլ վէ հէր նէ դատար չալըչապ քէնտի քէնտիմիլլէ անը թաթհիր էտէմէլիլ, եալընըլ Քրիստոսըն գանը պիլի թաթհիր էտէր : Պիլ ալա քէնտի քէնտիմիլի իսլահ էտէմէլիլ . իսլահ օլմագ իչիւն Յիսուսա կիթմէլի իլ . իլք իշիմիլ Յիսուսա կելմէք տիր : Էյլէ իտէ կել, էյ պիչարէ

կիւնահրեար, ետվաչ ետվաչ կէլմէյէ տահա միւնասիպ օլուրըմ՝ տէյիւ պաշգա պիր վագ թա պէքլէմէ . պու տագիդէտէն տահա միւնասիպ վէ տահա էյի պիր վագըթ պուլա պիլիրսին զանն էթմէ . Յիսուս սէնին նէ գատար կիւնահրեար վէ ֆասըգ իտիյինի սէնտէն տահա էյի պիլիր . ֆագաթ սանա «Պէքլէ» տէմէյիպ, «Կէլ» տէյօր . իմտի կիւնահրարընը վէ զա'աֆընը վէ ֆէսատը գալլինի իգրար էտէրէք Յիսուսա կէլ . կիւնահրեար հալինտէ Յիսուսա կէլ . օլարըն հալտէ կէլ : Մէզ . 51 : Մաթ . 9, 10—13 : Լուգ . 18 . 9—14 : 1 թիմ . 1 . 15 : Վահ . 3 . 17, 18 :

ԼՍ՝ԻԳ ՕԼՏԸՂԸ ՎԷՃՀ ԻԻԶՐԷ

ԿԷԼԷՄԷՄ ՏԷՄԷ

Հէր գանդը պիր կիւնահրեարը խէլասա լա'իդ զանն էտէր իսէն, ինճիլին թա'լիմա թընը եանկըչ անկլամըչ օլուրսըն : Խէլասա պիր միւքեաֆաթ տէյիլ, անճագ պիր մէվիւ պէ տիր : Հիչ պիր քիմսէ անա լա'իդ տէյիլ տիր . հաթթա ֆալլօս, Պետրոս, Եուհաննա տախի լա'իդ տէյիլէր իտի . լաքին Յիսուս պիդէ օլ գատար մուհապպէթլի տիր քի, պիլ զիմ կիպի նալա'իդ քիմսէլէրի քէնտիննէ կէլմէյէ տա'վէթ էտէր : Պիդիմ 'ատէմ ի լիյադա թըլըլը օ խէլասա մանի' սայմատըլը հալտէ :

պիդ նի՛չիւն մանի' սայալըմ : Յիսուս սէնին կիւնահտա զարգ օլմուչ օլարըլընը պիլտիյի իչիւն «Պանա կէլ» տէյօր : Էյյէ իսէ լա'իդ տէյիլ իմ տէյիւ իճթինապ էթմէքլիյին նէ համագաթ տըր : Սէնին պու իճթինապըն աճ օլարըլըմ իչիւն եէյէմէմ, ֆագիր օլարըլըմ իչիւն եարտըմ իսթէմէմ տէմէք կիպի տիր . լա'իդ օլմատըլըն իչիւն սանա «Խօչ կէլտին» պույուրուր . ֆագաթ «կէլմէլի իմ, ամմա լա'իդ օլարըլը վէճհ իլէ կէլէմէմ» տէյօրսըն . էլինս տէն կէլտիյի վէճհ իլէ կէլ, Յիսուս սանա՝ «Գօշարագ, եախօտ շէյյէ պէյյէ եւրիւյերէք կէլ» տէմէյօր . անճագ սատէճէ 'Կէլ' տէյօր, հէր նէ թարգտա կէլէ պիլիր իսէն գապուլ օլունաճագ սըն . սիւրիւնէրէք՝ եուվարլանալադ՝ հէր նէ թարգտա կէլէ պիլիր իսէն հէման կէլ : Բիֆայէթ էտէճէք տէրէճէտէ թէվ պէքեար տէյիլ իմ տէյօրսըն . քիֆայէթ էտէճէք տէրէճէտէ ապա թէվպէքեար օլամազըն, վէ թէվպէն կիւնահրարնա միւսափի տէրէճէտէ օլմագ . հէմ տախի խէլասա նա'իլ օլմագըլըլըմըլ թէվպէմիդին տէրէճէի քիֆայէտէ օլարըլը իչիւն տէյիլ, ֆագաթ թէվպէ էթտիյիմիդ հալտէ, անճագ Յիսուսըն էօլիւմիլ իլէ խէլասա պուլաճագըլ : Միդտարը քեաֆի մուհապպէթիմ եօդ տէյօրսըն . մէլէքիլթ իւս սէմալաթա կիրմէտիքճէ տէրէճէի քիֆայէտէ մուհապպէթին օլամագ . լաքին պիդ

Ալլահը սէվտիյիմիդ իչիւն տէյիլ, անճադ Ալլահն պիզի սէվտիյի իչիւն խէլաս պուլաճաղղը: «Քեաֆի իմանըմ եօզ» տէյօրսըն. սահիհ, հէր պիր միւ՛մին «Եա Բապպ, իմանըմը արթըր» տէյէրէք տու՛ա էթմէյի տիր. Փաղաթ խէլաս իչիւն Յիսուսա էմնիյէթ էտէր իսէն, պու էմնիյէթին իման արը. վէ պու իմանըն հէր նէ գատար զա՛իֆ օլաս, անա մալիք օլան հէլաք օլմաղ: Փաղաթ «Գալպիմ վիք սէրթ օլուպ էտէճէյիմ տու՛ա վէ նիյաղլար Ալլահա մագպուլ օլամաղ» տէյօրսըն. էօյլէ՞ մի, սահիր Սիմ՛օնը տէրխաթըր էտիպ ճէսարէթէն, անըն «գալպի ՚ինտ Ալլահ տօղրու տէյիլ իտի. օ էօտ աճըլըղընտա վէ նահագըլըղըն պէնտինտէ իտի.» լաքին Պետրոս անա «Ալլահա նիյաղ էյլէ, օլա քի գալպինին միւլահագասը սանա ՛աֆվ օլունա» տէտի: Պետրոսըն պու քէլամը Ալլահա տու՛ա էտէր իսէն, կիւնահլարըն ՛աֆվ օլունաճադ տէմէք տիր: Սէնին հալըն Սիմ՛օնըն հալինս տէն պէտթէր տէյիլ տիր, անա պիլէ Յիսուսա կէլմէյէ ճէսարէթ վէրիտի: Էյ տօսթըմ, գալպի միւնքէսիր իլէ կէլ, վէ շիֆա պուլաճադսըն. լաքին էյէր գալպին միւնքէսիր տէյիլ իսէ, միւնքէսիր օլմասը իչիւն անը ֆրիստօսաթ էպիմ էյլէ. էն նիհայէ լա՛իգ ի վէճհ իւզրէ կէլմէյէ միւզթէտիր տէյիլ իսէն, էլինտէն կէլտիյի վէճհ իւզրէ կէլմէյէ ճահտ էյլէ, հէ-

ման կէլ, վէ Յիսուս սէնի ըէտտ էթմէյէճէք, վէ էտէմէղ: Իշա՛. 1. 1—18: Ա՛մալ. 2. 22, 23, 36—42: 3. 13—19, 26: 8. 18—23: Վահ. 22. 17:

ՄԻՆԹԷԽԱՊԱՐՏԱՆ ՏԷՅԻԼ ԻՄ ՏԷՅԻԻ
ՏԻՇԻՆԻՆԻՊ ԽԱՎՅ ԷԹՄԷ

Պու խուսուստա խավֆ էթմէյէ հիչպիր սէպէպին եօզ արը. Ալլահ՛ն մը, մէլէ՞ք մի, եախօտ ֆիթապ ը Մուգատտէն՛ մի սէնին միւնթէլ խաղարտան օլմատըղընը խապէր վէրտի. ինթիխապ սէնին տէյիլ, Ալլահըն Փի՛լի տիր. Ալլահըն էսրարընա գարըլմա. սէն քէնտի իչինէ պագ: «Խաֆի օլան շէյլէր Ալլահըմըլ Բապպա մախսուս արը, վէ մէքչուֆ զըլընան շէյլէր իլ էլ էպէտ պիզիմ վէ օղուլարըմըլ իչիւն տիր, քի պու շէրի՛աթըն ճիւմիէ քէլիմաթընը իճրա էտէլիմ:» Խաֆի շէյլէրի պրազըպ աշիքէար օլանլարա պագալըմ: Պիզիմ պօրճըմըլ Ալլահըն էմրինէ իթա՛աթ էթմէք տիր. վէ Ալլահըն էվամիրի միւսէրրահ արը. ինթիխապ օլունմատըղըն հիչ պիր եէրտէ մուհարրէր տէյիլ տիր. լաքին Յիսուսըն սէնին իչիւն էօլիւպ սէնի քէնտինէ տա՛վէթ էթտիյի չօգ եէրտէ մուհարրէր տիր. իմտի պէօյլէ ինթիխապ կիպի խաֆի շէյլէրի տիւչիւնմէք տէն իսէ, Ալլահըն էվամիրինէ իթա՛աթ էյլէ: Քիթապ ը Մուգատտէն «Եթ տիյինիլ ՚իսեանլա-

ըրն ճիւմէսինի իւզերինիդտէն տէֆ' Էտինիզ, վէ գալպինիզի վէ բուհընըզ թէճաիտ Էտինիզ. քէօթիւ Եօլլարընըզտան ըիւճ'աթ Էտինիզ, թէվպէ Էտիպ պէշարէթէ իման կէթիրինիզ: Բապպ Յիսուս Քրիստոսս իման կէթիր վէ խէլաս պուլաճագ սըն: Թալէպ Էտինիզ, սիղէ վէրիլէճէք տիր. արայընըզ, պուլաճագսընըզ. գափույը չալընըզ վէ սիղէ աչըլաճագ տըր: Ալլահա թէգարբուպ Էտինիզ, օլ տախի սիղէ թէգարբուպ Էտէճէք տիր: Պանա կէլէնի ասպա տըշարը աթմամ" տէյօր: Ալլահըն կէօս թէրտիլի Եօլա կէլիպ աէվամ էյլէ, վէ խէլաս սըն շիւպճէսիզ տիր: Ֆարզ Էտէլիմ քի սէն փէք Փագիր սին, պիր զէնկին ատէմ տախի Եալընըզ քէնտինէ մա'լիւմ օլան Եիւզ քիշիլ: Ե պիրէր լիրա վէրէճէյինի թէ'աճհիւտ Էտէր, պիր տէ հէման հէր պանա իլթիճա Էտէնէ վէրէճէյիմ տէր իսէ, սէն օլ միւնթէխապլարտան օլմատըղընը աիւշիւնէրէք "Պէն ագչէ թալէպ էթմէյէճէյիմ" մի՞ տէրսին: Խօսյը, անճագ "օլ Եիւզ քիմնէլէրին իչինտէ օլսամ" օլմասամ" հէր քէս տա'վէթ օլունտըղը իշիւն պէն տէ կիտէճէյիմ" տէրսին. հայաթ Է էպէտիլէ իշիւն տախի հէման պէօյլէ Եափ. 'աճէպա իսմիմ Ալլահըն աէֆթէրինտէ մուգայէ'տ մի տիր աէյիւ Փա'իտէսիզ սու"ալլար իլէ քէնտինի բահաթսըղ էթմէ: Սէն կիւնահ.քէտա'ր մը սըն. "Էվլէթ." էօյլէ իսէ տա'վէթլի սին.

շիւնքի "Յիսուս կիւնահ.քէտարլարը խէլաս էթմէյէ կէլտի." վէ "օ պիւթիւն աիւնեանըն կիւնահ.քէտարը իշիւն քէֆարէթ տիր:" Տա'վէթ 'ու մուսի տիր: "Իսթէյէն հայաթ սույունտան մէճճանէն ալսըն:" Յիսուս "Իսմի հայաթ քիթապընտա մուհարբէր օլանլար կէլսին" տէմէտի, իլլա "ձիւմէ Եօրղուն վէ Եիւքլիւլէր կէլին" տէտի. պար ի կիւնահ ալթընտա տէյիլ մի սին. էօյլէ իսէ կէլ, վէ խէլասըն շիւպճէսիզ տիր: Յիսուսա կէլ, վէ իսմին հայաթ քիթապընտա մուհարբէր օլարընա էմին օլա պիլիբ սին: Յիսուսա կէլ, վէ միւնթէխապլարտան պիրի կիպի գապուլ օլունաճագսըն. լաքին թէ"էլսիւր Էտէր իսէն, հէլաք օլաճագսըն: Թէս. 29. 29: Հէզ. 18. 31: Եօէլ. 2. 12, 13: Մար. 1. 15: 1 Եուհ. 2. 2:

ԷՄՆԻՅԵԹԻՄ ԵՕԳ ՏԸՐ ՏԷՄԷ

Սէն "կիւնահարըմըն 'աֆվ օլունտըղընը հիսա էթմէյօրըմ, պինա"էն 'ալէյն խէլասըմա շիւպճէլի իմ: Պա'զըլար 'աֆվ օլունտըղըմը վազթը պիլիբիզ, վէ պունա տէրունի շահիտիմիզ վար տըր տէրլէր. անլէր սէլամէթ պուլմուշլար տըր, ֆագաթ պէն պուլմամըղըմ. շիւպճէ վէ գօրգու իչինտէ իմ. հիշէմնիլէթիմ Եօգ, վէ պինա"էն 'ալէյն գօրգալըմ քի Յիսուս պէնի ասպա գապուլ էթմէյէ.

ճէք՝ աէյօրսըն : Տօսթըմ, սէն եէքտիկէրին՝
 տէն ֆարգըլը իքի մատտէյի , եա՛նի Ալլահա
 օլան իման , վէ քէնտիսին խէլաս պուլաճաղը
 նա տա՛իր օլան էմնիյէթի պիրի պիրինէ գա
 ըըշտըրըյօրսըն . սէնին իֆատաթըն էմնիյէթէ
 տա՛իր օլուպ իմանա միւթա՛ալլիք տէյիլ տիր :
 Սֆիլ վէ սա՛ատէթ ի էպէտիյէ հագգընտա
 էմնիյէթիլ օլմագ փէք խօշտըր , լաքին ինթիմալ
 տըր քի սէնին պէօյէ էմնիյէթին օլմատըղը հալ
 տէ եինէ իմանըն օլսուն : իման պիր կիւնահ
 քեարըն Յիսուսա կէլիպ խէլաս իչիւն անա ի՛
 թիմատ էթմէսի տիր . էմնիյէթ իսէ խէլաս պուլ
 մուշ օլտըղընա շիւպհէսիզ օլմասը տըր . պուն
 լար պիրի պիրինտէն փէք ֆարգըլ տըրլար : իման
 խէլաս իչիւն գաթի՛էն լաղըմ տըր , լաքին
 էմնիյէթ օլմասա պիլէ խէլաս եինէ օլա պիլիր :
 Չօգ քիմսէլէր զահիրէն էմնիյէթէ մալիք իսէլէր
 տէ , իմանլարը օլմատըղընտան էմնիյէթլէրի սա
 հին տէյիլ տիր . չօգ քիմսէլէր տախի հագիդի
 իմանա մալիք օլուպ էմնիյէթի քեամլիլէրի եօգ
 տըր : Ֆարգ էտէլիմ՝ քի պինտիյին կէմի դարգ օ
 լուպ փարչա փարչա օլմուշ , վէ սէն փարչալարըն
 պիրիսինէ սարըլըպ տալղալարըն իւզէրինտէ չալ
 գանըյօրսըն . վէ պու սըրատա սանա պաթմասը
 զայրի միւմքին պիր սուրէթտէ եափըլմըշ պիր
 հայաթ գայըղը թագաթիմ էտէրլէր : Գայըղըն
 թա՛իֆէլէրի տախի էօյլէ մահիր տիրլէր քի անը
 սահիլ ի սէլամէթէ իսալ էտէճէքլէրի շիւպհէ

սիզ տիր : Սէնի պու գայըղա տա՛վէթ էտէր
 լէր , վէ սէն սարըլտըղըն թախթա փարչասընը
 աղ վազըլթտան էլտէն պրագմայա մէճպուր
 օլաճաղընը պիլիրսին : Պու գայըղա սէլամէթ
 իւզրէ սահիլէ եէթիչէճէյինէ ինանըպ իչինէ
 կիրէրսին , ֆագաթ մուհիպ տալղալար անը
 սարսըպ պաթմաճագ կիպի կէօրիւնտիւյիւնտէն
 գըլըյա եէթիչէնէ գատար գօրգու իչինտէ
 գալըր սըն : իլթէ գայըղա կիրմէքլիյին իման
 տան իտի , վէ անտէ աիւչար օլտըղըն գօրգու
 էմնիյէթսիղլիքտէն իտի . լաքին սէն հէր նէ
 գատար գօրգմագտա իսէն տէ , եինէ հիչ
 գօրգուսը օլմայան օլ թա՛իֆէլէր կիպի սէն
 տախի սահիլ ի սէլամէթէ եէթիչիրսին : Տիւ
 չար օլտըղըն գօրգու ըահաթընը պօզար իսէ
 տէ , խէլասընա մանի՛ օլմաղ : էօյլէճէ պիզ
 պիր ֆուրթունատա իզ , պիզիմ կիւնահլարը
 մըզ Ալլահըն պահը զաղապընը իւզէրիմիդտէ
 տալղալանտըրմըշ տըր : Պու սըրատա , Յիսուս
 պիր հայաթ գայըղը միսիլլիւ , պիզէ կէլիպ
 թախթա փարչասը կիպի պիհուտէ օլան կիւ
 վէնտիյիմիզ շէյլէրի թէրք իլէ անա կիթմէմի
 զի թալէպ էտէր : իմտի հէր նէ գատար սէ
 նին կիւնահըն վէ նագըս յամէլլէրին սէնի
 շիւպհէ վէ գօրգույա աիւչար էտիպ չօգ տէ
 ֆա՛ սէնի էմնիյէթսիզ պիր հալէ կէթիրիր իւ
 սէ տէ , եինէ Յիսուսա կիւվէնմէքլիյին իման
 տըր : էօյլէ իսէ , էյ խապֆնաք միւ՛մին , ճէսա

րէթլէն, էմին օլ: Սէն Յիսուսա կէլմէքսիզին զայս օլաճաղընը էյի պիլիպ, “Եա Բապպ, պէնի գուրթար, հէլաք օլույօրըմ” տէյերէք տու'ա էտէր մի' սին: Էյլէ իսէ, հէր նէ գա- տար էմնիյէթին Եօգ իսէ տէ, Եինէ իմանըն վար. Փավլօսըն “Ինան քի իսէլաս պուլասըն” տէտիյի իմանըն վար: Պէօյէճէ Յիսուսա կէլէ- նին հիչ պիլի հէլաք օլմազ:

Կէնճ Իֆէն ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

Էյ պու րէսալէյի գրա'աթ էտէն կէնճ, է- յամ ըչէպապէթինտէ քէնտինի Ալլահա թէս- լիմ էյլէ. սէնին իչիւն մախսուս վա'տ վար աըր: “Պէնի էրքէն արայանյար պէնի պու- լուրլար:” Պէլքի սէն տիանէթ Եօլընտա պու- լունմազ իչիւն վիէք քիւչիւք իմ, պիլ ազ տիւնեայը կէօնէնմէլի իմ, տահա չօգ վազ- թըմ վար տէյիւ տիւչիւնիւր սին. 'աճա'իպ, տիանէթ Եօլընտա պուլունմազ իչիւն քիւչիւք սին տէ, կիւնահ իչլէմէք, վէֆաթ էթմէք վէ ճէհէննէմէ կիթմէք իչիւն քիւչիւք տէյիւ սին: Օլա պիլիլր քի կէնճ իքէն վէֆաթ էտէ- սին, չօգլար սէնին կիպի կէնճ իքէն էօլտիւ- լէր. գապրիսթանա կիթտիյինտէ, նէ՛ գատար քիւչիւք գապրլար կէօրէճէքսին. օլա պիլիլր քի հէման պու անտէ պիլէ էօլիւմ սէնի վուրմազ թէտարիքինտէ պուլունսըն: Ա՛հ, էյլէ իսէ,

հէման Յիսուսա կէլ: Տիանէթ թարիգի սէնի միւքէտտէր գըլաճազ աըր տէյիւ զանն էտի- յօր իսէն, վիէք Եանըլմազտա սըն. սանա հա- գիգի սա'ատէթ իհսան էտէ պիլէն Եալընըզ տիանէթ տիլ. պունու թէհրիպէ էյլէմիչ օ- լան չօգ կէնճլէր սանա կիւնահ վէ պիւթլա- նըն ի'թա էյլէտիյի պաթըլ սա'ատէթ, տիա- նէթ ու թազվանըն իհսան էյլէտիյի հազիգի սա'ատէթէ նիսպէթէն նէ տէրէճէ էտնա իտի- յինի իխպար էտէճէքլէր: Յիսուսա կէլիլր ի- սէն, պունլարըն իխպարը սահիհ օլտըղընը անկըյաճազսըն: Քրիստոս քէնտի թէվապի' ինին սա'ատէթինի տիւնեանընքիլէրտէն էք- սիք գըլա'ր մը. պունտան մա'տա, անը պիլ կիւն տահա րէտտ էտէրէք թէվպէսիզ Եաչա- մաղա նա'սըլ ճէսարէթ էտէ պիլիլրսին: Օ պիլէ տէրհալ քէնտինէ ինանմազ վէ իթա'աթ էթմէք էմը էտէր. թէվպէյի թէ'տիլ էթտի- յին հէր կիւնտէ Եէնի' իսեանա գալըչըրսըն, վէ Ալլահըն ատալէթլի հիւքմիւ զուհուրինին կիւնիւ իչիւն քէնտինէ զազապ ճէմ" էտէր սին: Սէն "Իիսթիյար օլտըղըմտա թէվպէ էտէ- ըրմ" տէյօրսըն, լաքին պիլմէյօրսըն քի թէվ- պէ էթմէք իչիւն Բուհ իւլ Գուտսա միւհթաճ սըն. սէն "Կէնճ իքէն շէյթանա խըտմէթ էտէ- ըրմ, վէ էօլիւմէ թէգարբուպ էյլէտիյիմտէ Ալլահա տէօնէրիմ" տէյօրսըն. Ալլահ հէր վազըթ Բուհ իւլ Գուտսը վէրէճէք մի զանն

էտէր սին : Պու թարզ հարէքէթ Բուհը սէօ յիւնտիւրմէք տէյի՞ մի . ինթիյարլըղընտա փէք տիգգաթսըղ վէ կէօնիւլիւղ օլմագլըղըն իհթիմալ տէյի՞ մի . ինթիյարլըղտա փէք աղ քիմնէլէր թէվպէ էտիյօրլար . Յիսուսա կէնճ իքէն կէլմէղ իսէն , իհթիմալ քի հիչ կէլմէղ սին : Խաման վէ իւլֆէթ սէնին էթրաֆընտա գալի զէնճիրլէր կէրէր , վէ արթըղ անըն գըրըլմասը կիւն պէ կիւն տահա միւչքիլ օլուր : Սէն թէ՞ էխիսիւր էթմէքտէ իքէն , շէյթան թէ՞ էխիսիւր էթմէյիպիչլէր . վէ քէնտի զէնճիրլէրինի գալիլէթմէյէ ճահա էտէր : Սէն թէվպէսիղ լիք հայինտէ անա էսիր սին , վէ օ սէնի տահա գալի պաղլամագ իչիւն գալի զէնճիրլէր ետփմագտա տըր : Հէր իչլէտիյին կիւնահ իլէ օ զէնճիրլինէ պիր հաղգա ՚իլավէ էտէր . գալ պինտէ ույանան հէր պիր բուհանի հիսսի պաստըրմագլըղընլա , վէ հէր պիր սա՛աթտա թէ՞ էխիսիւր էյլէմէքլիյինլէ , օ պիր հաղգա տահա ՚իլավէ էտէր : Էօյլէ իսէ , շիմոտի անտէն ֆիրար էթմէղ իսէն , իլէրուտէ սէն զա՛իֆ վէ զէնճիր գուլվէթլի օլտըղը զէման նա՛սըլ ֆիրար էտէ պիլէճէքսին . իմոտի « Սէնին Խալիզինի էյամ ը շէպապէթիմտէ թէզէքքիւր էյլէ : » Յիսուսա կէլմէք իսթէր իսէն , շիմոտի կէլ . օ թէհիլիքէլի եէրլէրտէ ըհհպէրին , զամ ու քէտէր զէմանընտա թէսէլլին , վէ տա՛խմա մուհաֆըղըն օլաճագ տըր : Պէօյլէ պիր տօսթա մալիք օլմագ իմ

թիյաղընը պիր կիւն պիլէ զայպ էյլէմէ , հէման պու տագիգէտէն « Էյ ֆէտէրիմ , շէպապէթիմտէ պանա հատի օլան սէն սին » տէյլէրէք տու՛ա էյլէ : Էմա . 3 . 1—24 : 4 : 8 . 17 : Վա՛իգ . 12 . 1 :

ՄԻԻՍԻՆՆ ՕԼՍՆԼՍՐ ՏԱԽԻ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼՍԻՆԼԷՐ

՚Էօմիլիւն սապահը կէչմիչ օլուպ , կիթմէքտէ օլտըղըն եօլուն սօնունա վարըյօրսըն . շիմոտի գապրա տահա զիյատէ սիւրաթլէ գօշմագտա սըն , վէ իհթիմալ քի հալա մէշաղիլ ի եէվ միլէ իլէ մէշղուլ օլուպ գաղանճ սէվտասը սէնի չօգ զայլէլէրէ պրագըյօր : Պու սըրատա Էֆէնտիմիլին « Լաքին լաղըմ օլան շէյ պիր տիր , » տէյիւ պոյոլարտըղը քէլամը ունութմա : Պիղ չօգ շէյտէն , հաթթա ՚էօմրտէն պիլէ մահրում գալսագ հագիգի պիր զիյանա օղրամըչ օլմայըղ , անճագ Յիսուստան մահրում օլտըղըմըղ հալտէ հագիգի զիյանա օղրամըչ օլուրըղ : Ճանըմըղըն խէլասը պիլէ էն էլզէմ տիր : ՚Էօմրիւնիւն մէշաղիլ ի եէվմիլէսի իլէ չօգ սէնէլէր իլթիղալ էթտիյինտէն տօլայը տիյանէթ թարիգինի արամաղա վաղըթ պուլամայարագ էն էլզէմ իլինի իհմալ էյլէմիլ սին , լաքին իհմալ էթտիյին շէյի մէշղուլ օլտըղըն շէյլէրլէ բուպար էթտիյինտէ , պու

չէյլերին նէ՛ պիհուտէ շէյլեր օլտըղընը անկւ-
 րարն : Շիմտի զէնկին եախօտ ֆաղիր օլ-
 մագլըղըմըղ արասընտա պիր գաչ սէնէ սօնկրա
 պիղճէ պիր ֆէրգ կէօրիւլմէղ . լաքին օլ զէման
 շիմտի Յիսուսա կէլիւ կէլմէմէմիղ արասընտա
 չօգ ֆէրգ կէօրիւլմէճէք : էթրաֆընտա չօղլար
 վէֆաթ էթտիլեր . սէնին մէքթէպ արգատաչ
 լարընըն վէ գօնչու վէ ազրանլարընըն չօգ-
 լարը շիմտի մէզարտա տըրլար , վէ Սլլահ
 թա՛պլէ սէնի էսիրկէմիչ օլմասա իտի , շիմտի
 սէն տախի մէյլէսիղ աղաճ կիպի քէսիլմիչ օ-
 լուր իտին . իհթիմալ քի Սլլահ պունտան սօնկ-
 րա թէհամիւլ էթմէյիպ , հէման շիմտի “Ս-
 նը քէս , նի՛չիւն եէրի տէ պաթթալ էտէ”
 տէյիւ էմր էյլէսին : Էյ միւսինն տօսթըմ ,
 սանա թէտարիք կէօրմէյի իրթար էտէն խու-
 սուսլար նէ՛ գատար չօգ տըր . պիւրիւշմիւշ
 եանագլարըն , ազ սաչըն , տիւքէնմէքտէ օլան
 գուվլէթին լիսան ը հալ իլէ մէվթին եազըն
 օլտըղընը խապէր վէրմէքտէ տիրլեր . մէզարըն
 գըլըսընտա սալլանըյօրսըն . կէնճ չօգ սէնէ-
 լեր տահա եաչայա պիլիւր , լաքին սէն եաչա-
 յամաղսըն . թէղ հէմ տէ վէք թէղ էօլէ-
 ճէք սին : Ա՛հ , ֆրիստօսըն տիվանը հուղու-
 րընտա տուրարագ , անը ըհտա էտիպ կէչիւ-
 միչ իտիյին ուղուն պիր Էօմրիւն , թահգիր
 էյլէտիյին կիրակիլեր , վա՛ղլար վէ իմթիյաղ-
 լարըն հիտապընը վէրմէք նէ՛ հէյպէթլու տըր :

Տօսթըմ , շիմտի Յիսուսա կէլ , պիր տաղիղ է
 զայպ էթմէյերէք Յիսուսա կէլ , թէ՛ էխիւր է-
 տէճէք պիր տաղիղէն պիլէ եօգ տըր . հէր
 նէ գատար զալպին սերթլէմիչ , վէ պու գա-
 տար ուղուն վազըթ տիյանէթէ խօր պագման
 իլէ թէվպէ էթմէքլիյին միւշքիլլէմիչ իտէ տէ ,
 եինէ՛ Բուհ իւլ Գուտար քէմալ ի իլթիյաղլէ
 թալէպ էթտիյին հարտէ , շիմտի պիլէ Սլլահ սա-
 նա Բուհ իւլ Գուտարընը իհասն էթմէյէ հազըր
 տըր . հէնուղ ֆուրսաթ կէչմէմիչ տիր : Հէր նէ
 գատար պէօյլէ ուղուն պիր միւտտէթտէ անը
 տինկլէմէքտէն իճթինապ էթմիչ իտէն տէ ,
 Յիսուս եինէ սանա իլիթապէն “Պանա կէլ”
 սէօյլէմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէմիչ տիր . օ հա-
 լա սէնի սէվեր . ա՛հ , արթըղ թէ՛ էխիւր էթ-
 մէ : Թէֆէքքիւր կէօղիւ իլէ արտընա պագ ,
 էօլիւմ արտընտան սիւրաթլէ սանա եազլա-
 շըյօր , ըուղ ի ճէղա տախի սանա եազլաշմաղ-
 տա տըր , ճէհէննէմ տախի անը թէ՛ ազգուպ
 էտիյօր . պունլար հէլաք իչիւն սէնի թութ-
 մագ իսթէրլեր , սէն խէլաս իչիւն հէման պու
 տաղիղէտէ ֆրիստօսա իլթիճա էյլէ , եալը-
 նըղ օ սէնի գուրթարա պիլիւր : Մաթ . 6 . 19—
 24 : Լուգ . 10 . 40—42 : 13 . 6—9 :

ՏԻՅԱՆԷԹՃԷ ԿԷՎՇԷՄԻՇ ՕԼԱՆ ԵԻՆԷ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼՍԻՆ

Սէնին խուսուսի պիր հալին վար . չիւնքի Յի-

սուսա կէտիքատէն սօնկրա անը թէրք էյլէտին .
 եագլաշմը խտին , ֆագաթ եինէ ուզագլաշ-
 տըն , սէնին կիւնահըն վիէք պէօյլաք տիր .
 ֆրիստոսըն մուհապպէթինի հիսս էթմիշ իքէն ,
 եինէ անը պրագտըն . սէն տիյանէթին նէ օլ-
 աըղընը պիլմէյէնլէրին նա"իլ օլմատըգլարը 'ա-
 զիմ իմթիյազա նա"իլ օլտուն , աղըլա գա-
 պուլ օլունտուն , վէ օլ էյի Չօպանըն սիւրիւ-
 սիւնէ տախիլ օլարագ անըն նիյմէթլէրլէ մէմ-
 լու օլան մէրասընտան միւսթէֆիտ օլտուն ,
 ֆագաթ եինէ օլ իթթիհատտան այրըլտըն : իհ-
 թիմալ քի սէնին պու կէվշէքլէք հալին տու'այը
 թէրք վէ քէլամուլլաշը օգումաղը իհմալ էթ-
 մէք իլէ պաշլատը . եախօտ պա'ղը թէհըրի-
 պէլէրէ մաղլուպ օլտըգտան սօնկրա թէվպէ
 էտիպ 'աֆիլ իչիւն ֆրիստոսա կիթմէտին , վէ
 պէօյլէճէ փէյտէրփէյ պիդայտ օլտուն : Պէլքի
 զահիրէն խրիսթիյանլըք թապլայօրսըն , ֆա-
 գաթ գալպին Սլլահըն հուզուրընտա տօղրու
 տէյիլ տիր . իհթիմալ քի տիւնեանըն զէվգ
 ու սէֆասընա տալմըշ օլարագ Սլլահը սէվ-
 մէգսին , զիրա "էյէր պիր քիմնէ տիւնեայը
 սէվէրսէ անտէ ֆէտէրէ մուհապպէթ եօգ-
 տըր" տէնիլմիշ տիր : Պէլքի տահա պէտթէր
 պիր հալտէ պուլունուպ աշիքեարէն կիւնահը
 իրթիքեապ էթմէքլէ ֆրիստոսըն իսմինէ ալէ-
 նէն հագարէթ էթտին . պէլքի էյիլիք էթմէք
 ֆուրսաթլարընը զայպ էյլէտին , սէն քէնտի

մուհապպէթսիղլիյին վէ կէվշէքլիյին իլէ , սա-
 "իր խէլաս պուլմագ իչիւն նէ^օ էթմէլի իմ տէյիւ
 սօրան նիչլէրլէ թէօքէզ օլտուն . սա"իրլէրէ
 պէրէքէթ օլաճաղընա պէտէլ լա'նէթ օլտուն ,
 Բուհ իւլ Գուտսը մահղուն էթտին , իպն Ուլ-
 լաշը թէքրար սալպ էտիպ ըիւսվայի 'ալէմ
 էյլէտին : Պու հալ ու հարէքէթինլէ պէրապէր
 եինէ աղըլընը թէրք էթտիյին օլ միւրիւվ-
 վէթլի Չօպան սէնի հիւան ի սա'ատէթլէ գա-
 պուլէ հաղըր տըր . օ զայպ օլմուշ գօյունը
 արայօր , վէ իսրայէլէ "էյ իսրայէլ , Բապպա
 ըիւճու' էյլէ" տէյիւ էմր էտիյօր , վէ "Մն-
 լէրին 'իսեան սէվտասընը տէֆ' էտէճէյիմ ,
 անլէրի կէօնիւլտէն սէվէճէյիմ , զիրա զազա-
 պըմ անլէրտէն տէօնտիւ ." "էյ 'ասի իսրա-
 յէլ , ըիւճու' էյլէ , զազապըմր իւղէրինիղէ կէ-
 թիւմէմ , զիրա պէն 'ինայէթլի իմ" պույու-
 ըուր : Պու շէֆգաթ էսէրի օլան քէլամլարը
 տինկլէ , միւսրիֆ էվլատ թէմնիլինի էյի միւ-
 թալէ'ա էյլէ . սանա ճէսարէթ վէրմէք իչիւն
 անտէն զիյատէ պիր շէյ լաղըմ մը . հէր նէ
 գատար Յիսուստան այրըլտըն իսէ տէ , թէք-
 րար անա կէլէ պիլիրսին . օ իլք տէֆ'ա կի-
 պի սէնի գապուլ էթմէք իսթէր : էյլէ իսէ ,
 կէվշէքլիյի պըրագ . Բապպա ըիւճու' էյլէ ,
 "օլմայա քի էօլէսին ." Մէզ . 119 . 176 : էր . 3 .
 12—14 , 22 : Հօշ . 14 . 1—4 : Լուգ . 15 :

ԳՍԹ՝ Ի ԻԻՄԻՏ ԷԹՄԻՇ ՕԼԱՆ ԿԻՒՆԱՀՔԵԱՐ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼՍԻՆ

Պէլքի սէն «Ալլահն մերհամէթի պէնիմ ի-
 չիւն տէյիւ, զայրիւէր իչիւն տիր . պէն փէք
 քէօթիւ իմ, էն 'ազիմ իմթիյաղլարը սու'ի
 իսթի'մալ էյլէտիմ. վէ էն 'ալի 'իթիգատլա-
 ըմը պօղատում: Ալլահա ասի օլտըմ, վէ էօյլէ
 կիւնահար իչլէտիմ քի թէգէքքիւրի պէնի
 տիթրէտիր . արթըգ պէնիմ իչիւն 'աֆիլ էօգ
 տըր" տէրսին : Լաքին, էյ կիւնահար, Ալ-
 լահն քէլամընը տինկլէ, օ « Կիւնահարընըզ
 գըրմըզը կիպի օլսա գար կիպի պէյազ օլա-
 ճագ տըր : Ձիւրա էօլէնին էօլիւմիւնտէն խօշ-
 նուա տէյիլ իմ. իմտի ըրիւճու' էտիպ էաշայը-
 նըզ. նի'չիւն էօլէսինիզ » պույուրուր : Տինկլէ,
 « Յիսուս ֆրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահ-
 տան թաթհիր էտէր » տէյիւ մուհարրէր տիր :
 Հէր կիւնահտան թաթհիր էտէր տէմիշտիր, պի-
 նա"էն 'ալէյհ սէնին կիւնահընը տախի թաթհիր
 էտէր : Եինէ տինկլէ, «Անըն (Յիսուսըն) վասը-
 թասըյլէ Ալլահա թէգարրուպ էտէնլէրի քեա-
 միլէն խէլաս էթմէյէ տախի գատիր տիր" պու-
 յուրմուշտըր, պինա"էն 'ալէյհ սէնի տախի խէ-
 լաս էթմէյէ գատիր տիր : Եինէ ֆալլօսա տինկլէ,
 «Քրիստոս Յիսուս տիւնեայա կիւնահարընը
 խէլաս էթմէք իչիւն կէլտի . պուըլարըն պի-
 ըրնճիսի պէն իմ" » տէյիւ շէհատէթ էտէր տիր :

Օ կիւնահարընը պիրնճիսինի խէլաս էտի-
 յօր, պինա"էն 'ալէյհ սէնի տախի խէլաս էտէ
 պիլիր : Գաթիլ Տա'ուա, Էֆէնտիսինի ինքեար
 էտէն Պեարոս, խաշտաքի խըրսըզ, « Անը սալպ
 էյլէ" » տէյիւ պաղըրան պինլէրճէ ատէմլէր վէ
 թէ'ատտի էյլէյէն ֆալլօսա քեաֆֆէսի խէլաս
 օլտուլար : Անլէրի խէլաս էյլէյէն սէնի տախի
 խէլաս էտէ պիլիր : Աճէպա 'աֆիլ օլունմազ
 պիր կիւնահ իչլէտիյինի' մի տիւշիւնէրէք գօր-
 դույօրսըն . պու գօրգուն էօյլէ պիր կիւնահ
 իչլէմէտիյինէ տէլիլ տիր . էօյլէ պիր կիւնահ իչ-
 լէյէն քիմնէ թէվպէ էթմէք իսթէմէզ : Քիթապը
 Շէրիֆ իսէ պէյան էտիյօր քի' հէփ թէվպէ է-
 տէնլէր 'աֆիլ օլունաճագլար վէ հէփ մէրհա-
 մէթ արայանլար մէրհամէթէ նա"իլ օլաճագ-
 լար, վէ Յիսուս « Պանա կէլէնի ասլա տըշարը
 աթմամ" » պույուրուր . պինա"էն 'ալէյհ 'աֆիլ
 իչիւն Յիսուսա կէլէն թէվպէքեար պիր կիւ-
 նահարըն 'աֆիլ օլունմազ պիր կիւնահ իչ-
 լէմէտիյինէ էմինիզ : Ալլահ Յիսուսա կէլէն հէր
 կիւնահարըն իչիւն վա'տ էյլէտիյի'աֆիլը մութ-
 լագա իճրա էտէր . լաքին սէն հալա « Պէն
 զայպ օլմուշ պիր կիւնահարըն իմ" » տէյօրսըն :
 Մէշուրը Հուիթֆիլտին պիրատէրի ասըլգա-
 տէկեանտէն մատամ շընթինկթօն իլէ գօնու-
 շուր իքէն, մէրգուլմէ օլ մէ"յուս ատէմէ ֆրիս-
 տոսըն պի հիսապ մէրհամէթի հագ գընտա սէօյ-
 լէյօր իտի : Մէրգուլմ մատամա խիթապէն,

«Տէտիլին սահիճ տիր . անը պէն տէ պիւլիր
 իմ, լաքին պէնիմ իչիւն 'ափվ եօգ տըր. պէն
 քիււկէն զայս օլմուշ պիր ֆասըգ իմ” տէ
 տիլինատէ, միւմաիլէյհա տախի անա “Էյի տէ
 տին . զայս օլմուշ օլտըղըն իչիւն փէք մէս
 բուր իմ” տէյերէք ճէվապ վէրտի : Մէրգում
 “Նէ⁶ տէյօրսըն , զայս օլմուշ օլտըղըմ ի
 չիւն մէսրո⁶ը մը սըն,” տէյիւ սիւալ էթտիւ
 յինատէ, միւմաիլէյհա “Էվվէթ, ֆիւլ հագիգա
 մէսրուր իմ . չիւնքի Յիսուս ֆրիստոս տիւն
 եայս սէնին կիպի զայս օլանլարը խէլաս էթ
 մէք իչիւն կէլտի” տէտի : Պու սէօղ մէրգու
 մըն խէլասընա պա'իս օլտու . զիրա մէրգում
 Յիսուսա իման էտիպ պիր աղ սօնկրա տախի
 սէլամէթ իլէ վէֆաթ էյլէտի : Էյ կիւնահ
 քեար , սէն տէ մէսրուր օլ քի Յիսուս զայս
 օլանլարը գուրթարմագ իչիւն տիւնեայս կէլ
 տի : Իչա' . 1 . 18 : Հէղ . 18 . 30—32 : 33 . 11 :
 Լուդ . 19 . 10 : Եուհ . 6 . 37 : 1 Թիմ . 1 . 13 :
 'Իպր . 7 . 25 : 1 Եուհ . 1 . 7 :

ՊԻԳԱՅՑ ՕԼԱՆ ԿԻԻՆԱՀՔԵԱՐ ՏԱԽԻ
ԽԷԼԱՍՈՐՆԸ ՏԻԻՇԻԻՆԷՐԷՔԻ ԿԷԼՍԻՆ

Էյ տօթըմ, սէն Ալլահա ասը օլմուշ իքէն,
 էօլիւմէ տօղրու 'աճէլէ իլէ կիթմէքտէ իքէն,
 ճէհէննէմէ հիւքմ' օլունմըչ իքէն, եխնէ պի
 գայտ պուլունմագլըղըն նէ' 'աճա'իպ պիր հալ

տըր : Միւսթագպէլինի տիւչիւնմէյէ վագըթ
 պուլամայաճագ տէրէճէատ տիւնեանըն պա
 թըլ շէյլէրի իլէ մէշը⁶ը մը սըն . Յիսուսըն շու
 քէլամընը քէմալը տիգգաթլէ տինկլէ : “Պիր
 ատէմ պիւթիւն տիւնեայը գաղանբայ տա ,
 քէնաի ճանընը զայ' էտէրսէ , նէ⁶ իսթիֆատէ
 էտէր :” Ֆարղ էտէլիմ քի , օլ պիր ուճու հէյ
 պէթլու պիր ուչրում օլան պիր չէմէնգար իւ
 զէրինտէն եիւրիւյէն պիր իղտիհամ կէօրիւր
 սիւն : Մնլէր սէֆա սիւրէրէք , չիչէքլէր գօփա
 բարագ ուչուրմա կիտէրլէր , վէ օրատան պի
 րէր պիրէր աչաղը տիւչիւպ փարէ փարչէ օ
 լուրար . սէն պունու կէօրտիւյիւնտէ գալան
 լարա' “Տուրուն , տուրուն , հայաթընըղը սէվէր
 իսէնիղ կէրի տէօնիւն” տէյիւ չաղըրմա'ղ մը
 սըն : Էյլէ իսէ սէն 'ագըպէթի տահա թէհի
 քէլի օլան պիր եօլտա կիտէյօրսըն . էօնիւն
 տէ աթէչ կէօլիւ վար , հալ պէօյլէ իքէն
 տահա իլէրի կիտէ⁶ը մի սին , Յիսուս սանա
 “Բիւճու' էյլէ , նիչի'ւն էօլէսին” տէյիւ նիտա է
 տիյօր . ամմա սէն թէհիլքէյի կէօրմէտիլինտէն ,
 մէսրուր օլուպ քէնտինի տա'իմա պու հալտէ
 գալաճագ զանն էտէրսին : Շէլլալէյէ տօղ
 բու ագան պիր ըրմաղըն չէլլալէ եագընընտա
 տալիլանմայարագ ագտըղընը կէօրմիւ⁶ մի
 սին . մէքքիւր ըրմաղըն աղ վագըթտա ու
 չուրումոտան աղլպ չալկընտըյա տէօքիւլտիւ
 յիւ կիպի , սէնին ասայիչ ի հալին տախի էօյ
 7

լէճէ ազ վագըթտան ֆէլաքէթէ միւպէտատէլ
 օլաճագ տըր : Էյլէ զէհիրէր վար քի տատը
 աղըզա խօշ կէլիր , ինսանը թաթըլը պիր ույ-
 գույա տալըրըր , ֆագաթ պու ույգուտան
 ույանմագ արթըգ մուհալ օլուր : Շէյթան սա-
 նա էօլիւմ շերպէթինի իչիրիյօր . սանա թաթ-
 լը կէլէն պու շերպէթ զէհիր տիր , վէ սէնին
 պիգայտըղըն օլ զէհիրին թէ"սիրի իլէ ույ-
 գույա տալըղընը կէօսթէրիյօր : Մագըն , սա-
 գըն , օլմայա քի պու ույգուտան կէօղլէրինի
 ճէհէննէմին 'ալէվլէրինտէ աչատըն , մա'աղալ-
 լահ , ճէհէննէմէ կիթմէգտէն էվիլէ պու պի-
 գայտըղը թէրք էյլէ : Ֆարզ էտէլիմ քի է-
 վին թութուշուպ 'ալէվ պինայը սարմագտա
 տըր . սէն իսէ բահաթ օթուրուպ հիչ պիր
 չարէյէ պագմատըղըն հալտէ , չօղլար 'եանղըն
 վար , եանղըն վար' տէյիւ պաղըրըյօրլար ,
 լաքին սէն պու կիւրիւլտիյէ էհէմիլիէթ վէր-
 մէզսին : Պէյլէճէ , սէն հէլաք թէհիլքէսին-
 տէ իքէն , Յիսուս քէնտլինի սանա պիր մէլճա"
 տէյիւ թագտիմ էտէր . ֆագաթ սէն էհէմ-
 միլիէթ վէրմէզսին , լաքին պիւմիշ օլ քի 'աղիմ
 թէհիլքէտէ սին . սէյր ու սէֆէրտէ մուխաթարա
 րէֆիգ ին տիր , կիւնտիւզիւն իչ իլէ մէշուլ օլըր-
 զընտա վէ կէճէլէյին եաթագտա եաթտըղընտա
 թէհիլքէ պէրապէրինտէ տիր . հէր նէ գա-
 տար իսթիրահաթ ու ասայիշտէ կէօրիւնիյօր
 իսէն տէ , եինէ թէհիլքէտէ սին : Ումուր ք

տիւնեէվիլիյէ եախօտ տիւնեանըն զէվգ ու սէ-
 ֆատը իլէ հէր նէ դատար մէշուլ օլուպ հա-
 լինի քէնտինտէն կիղլէմէյէ չալըշըր իսէն , եի-
 նէ մուխաթարատա սըն , դաղապ վէ մէվթ վէ
 ճէհէննէմ թէհիլքէսինտէ սին : Ս'հ Յիսու-
 սա գօշ . անճագ անտէ էմին օլա պիլիրսին :
 Խէլասըն գափուսը աչըգ իքէն գօշ , չիւնքի
 պիր աղտան գափանըր , վէ սօնկրա պօշունա
 չալարսըն : Վա'ղ . 11 . 9 : Հէղ . 3 . 17—19 :
 33 . 1—19 : Մար . 8 . 34—38 : Լուգ . 12 . 16—
 21 : 2 Պետ . 3 . 1—12 :

ՊՈՒ ԿԻՒՆ ԿԷԼ ԵՍՐՐՆԱ ԳՍԼՍՍ

ՏՍ.ՀՍ. ԿԻՒՃ ՕԼՈՒԻ

Պէլքի սէն թէվպէ էթմէք պու կիւն օլ-
 տըղը գատար եարըն վէ օ պիր կիւն տա-
 խի գօլայ օլա պիլիր զանն էտէրսին : Պու էն
 մուխաթարալը պիր ֆիքըր ի պաթըլ տըր :
 Հէր գանղը շէյ օլուր իսէ օլտուն , թէքէր-
 րիւր էթտիքճէ վէ 'ատէթ էտիլտիքճէ , օլ շէ-
 յին թէ"սիրի կիտէ կիտէ մահվ օլուր : Պիր
 շամաթալը տէյիլմէնէ , եախօտ չաղլայան
 նէհրէ վէ եա պահրա եագըն պիր եէրտէ սա-
 քին օլտըղընտա , սէնի իլք տէֆ'ա իւրքիւ-
 տէն սէսին կիթտիքճէ թէքէրրիւրի ճիհէթիլլէ
 սնա ալըշարագ թէ"սիրինի տույմագ սըն : Մէղ-
 հէպին հագայիգի աախի պէյլէ օլուպ իհթիւ

մալ քի իւք տէֆ'ա իշիտիլտիքատէ ֆիքրէ զա-
յէթ տէրին թէ" սիր էթսին , լաքին օլ հադա-
յիդին իճապընա կէօրէ հարէքէթ օլունմա-
տըգճա , թէ" սիրի կիթտիքճէ թէնազըս էտիպ
նիհայէթ քիւլլիյէն մահվ օլուր : Յիսուս «իշ-
թէ գափուտա աուրուպ չալըյօրըմ" տէյօր .
անըն գափու չալմասը վա'ղլար , քիթապլար ,
միւպահասէլէր , վիճտան վէ 'ալա նասիհաթ-
լար վասիթասըյլէ նիտա էթմէսի աիր . պու
նիտա էվիլէլա սէնի գըմբըտատըր , լաքին
հէման գալըլպ անա գափույը աչմազ իսէն ,
եարըն սանա տահա աղ թէ" սիր էտէր . նի-
հայէթ հիշ իշիթմէզըին : վադթը իլէ մէզ-
հէպճէ էյի հիսսի օլան պինլէրճէ ատէմլէր ,
շիմոի հիշ պիր չէյ հիսս էթմէյօրլար , վէ
գայասըղըլըլա ճէհէննէմէ տօղրու կիթմէյէ
թա'ճիլ էտիյօրլար : Ինկիլթէրրա սէվահիլին-
տէ պուլունան ուչրումլարտաքի գայա գօղուգ-
լարընտա պինլէրճէ ահնիղ գուշլարը եու-
մուրթլարլար , վէ պիր չօղ քիմսէլէր պու եու .
մուրթալարը թօիլայարագ կէչինիլլէր : վագ-
թը իլէ ատէմին պիրի պու ուչուրում մահարտէ
պիր աէմիր գաղըղընը եէրէ չաղըպ անա պաղ-
լը օլան պիր իսի իլէ աչաղը կնտիյինտէ , կէօր-
աիւ քի ուչրումըն եօղարը թարաֆը տըշարը
չըգմըշ օլտըղընտան իլէրի կէրի սալլանմա-
տըգճա եումուրթալարըն օլտըղը եէրէ եէ-
թիլէմէյէճէք իտի : Պէօյլէճէ սալլանտը վէ ա-

յաղընը պիր եէրէ գօր գօմազ , իսի էլինտէն
գաչըրաը . մերգումըն պու հալի փէք տէհ-
չէթլի իտի : Ելուզլէրճէ գատէմ աչաղըտա Օ-
գիանոս կիւրլէյօր իտի . նէ աչաղը կնմէք' նէ
եօղարը չըգմազ գապիլ իտի . եա օրատա
էօլմէլի իտի , եախօտ աիւշիւպ գայատան գա-
յայա չարփարագ փարէ փարչա օլմալը իտի .
քէնտինի եալընըղ օլ իսի իլէ գուրթարա պի-
լիր իտի : Իսի տախի հալա էօթէ պէրի սալ-
լանմազտա իտի իսէ տէ , տուրտըղը զէման
արթըգ անա եէթիլմէք մուհալ օլաճագ իտի-
իսի մերգում թարաֆընա հէր պիր կէլիլինտէ
ուզազտա պուլունուր իտի : Պէօյլէճէ հէր տա-
գիդէ մերգումըն թէհիլթէսի արթմազտա իտի ,
լաքին օ պիր տահա իսի քէնտինէ եաղլաչաը-
ղընտա թէ" Ելիսիւր էթմէյէրէք հէման սըչրա-
յըպ անը գալրատը , վէ սէլամէթէ եէթիլտի :
Էյ կիւնահքեար , սէն տախի թէ" Ելիսիւր էթ-
տիքճէ իսէլատըն հէր տաղիղ է սէնտէն ուզազ-
լաչըր . ճէհէննէմ աչաղըտա տըր , վէ էօլիւմ
արգանտան սէնի ելիթմէքտէ աիր . լաքին Յի-
սուս տախի եաղըն օլուպ սէնի իսէլատա տա'վէթ
էտիյօր . սէն հէման իման իլէ անա սարըլ , վէ օ
սէնի թութուպ սէմայա չէքէճէք աիր : Յագաթ
էյէր Յիսուսա շիմոի կէլմէղ իսէն , պունտան
սօնկրա հէր տաղիղէ էվիլէրփինտէն կիւճ օլա-
ճագ տըր :

ՊՈՒ ԿԻՒՆ ԿԷԼ

ԵԱՐԸՆԱ ԳՍԼՍԱՆ ԿԷՃ ՕԼՈՒՐ

Իհիմնաւ քի Յիսուսա կէմէյէ դարար վէր միշ սին, լաքին պու դարարըն շիմտի իչիւն տէյիւ: Յէլիքսին փաւլոսա “Շիմտիլիք կիթ, վազթըմ օլուրսա սէնի եինէ չաղըրըրմ” տէյերէք թէ” էխիսիւր կէօսթէրտիյի կիպի սէն տախի թէ” էխիսիւր էտիյօրսըն: Շէյթան սէնին տիյանէթ թարիգինէ սիւլու ք էթմէյի թէ” էխիսիւր էթմէնէ քէնտինէ էպէտէն էսիր օլաճաղընը էյի պիլիւր: Ալլահ “Էյեր պու կիւն սէտամը իշիտիւր իսէնիզ, գալպէրինիզի վէքէնտիրմէյինիզ. իշթէ շիմտի խէլաս կիւնիւտիր” տէր: Շէյթան իսէ “Եարընա գալըն” տէյիւ գուլաղընա ֆըսըլտար: Շէյթան զէմանը հաղըրընը քէնտինէ մալ էտէ պիլտիյի հալտէ միւսթազպէլինի քեամիլէն Ալլահա վէրիյօր իմիշ: Սաղըն, էտէճէյինի եարընա պըազմազտան սաղըն. հէլաք օլանըարըն պիւր չօլու սալա թէվպէ էթմէյէ նիյէթլէրի օլմատըղընտան տէյիլ անճազ թէվպէյի վազըթտան վազըթա վէ ֆուրտաթը զայպ օլանատէք թէ” խիւր էթմէլէրինտէն հէլաք օլտուլար: Իհիմնաւ քի թէվպէ էթմէյի խասթա օլաճաղըն վազթա թէ” խիւր էթմէք ֆիքրինտէ սին, լաքին խասթալըգ եաթաղը թէվպէ իչիւն էն ֆէնա պիւր մահալաըր, զիւրա օ սըրատա ֆէհմ ու ֆիքրին հիւմմա, եա

խօտաթիկէր պիւր իլլէթտէն օլտէրէճէ միւչէվլէշ եախօտ զա’ֆը վիւճիւտաիւնին թէ” սիւրի իլէ օլտէրէճէ զա’ֆօլա պիլիւր քի, պիւր շէյ աիւ շիւն մէյէ իզ թիտարըն օլմազ: Էյօլիւմ սա’աթընտա նիշէլէրին հալը սիւքիւնէթ իւզրէ կէօրիւնմէլէրի միւսթէլա օլտըգալըր իլլէթին շիտտէթ ի թէ” սիրինտէն հուսուլէ կէլէն պիւր սէրսէմիլիք տիր: խասթալըգտա թէվպէ էտէնլէրին չօլլարը իֆադաթ պուլտըգտան սօնկրա էվլէլէրինտէն տահա պիւրայա օլուրլար. պունըարըն թէվպէ սի հազիգի թէվպէ տէյիլ տիր, վէ կէկը օ խասթալըգտա էօլսէ իտիլէր հէլաք օլաճազլար իտի: Պինա’էն’ալէյ հասթալըգտա թէվպէ էթմէյի նիյէթ էթմէք քեար ի’ազըլ տէյիլ տիր, հէմ տէ պէօյլէ ֆուրսաթըն օլմամապը տա միւմքին տիր. զիւրա սէն պիւր տազիգէ զարֆընտա էօլէ պիլիւրսին, պու կիւն սաղ իքէն եարըն էօլմէք դապիլ տիր. նէ վազըթ էօյէճէյինի պիլմէտիյին հալտէ խէլասընը մուճիպ թէվպէյի նա’սըլ թէ” խիւր էտիյօր սըն: Ֆարզ էտէլիւմ քի պիւր մահալա ի’տամա հիւքմ օլունմըշ տըր, վէ օ ի’տամ օլունաճաղը սա’աթը պիլմէտիյի հալտէ քէնտինէ, ի’տամ օլունաճաղըն սա’աթտան էվլէլ հաքիմէրէճա էտէր իսէն գուրթուլաճազսըն, տէնիլիւր. ֆադաթ մէրգում (Եարըն ըճանամէյի կէօնտէրիլիւմ, եարըն տախի (Պիր կիւն տահա պէքլէյէյիւմ’ տէյերէք թէ” էխիսիւրատ

պուրունուր իբէն՝ պաղթէթէն դափու աչըլըր , վէ իշթէ ճէլլատ իլէ զապիթ իչէրիյէ կէլիւ-
 լէր : Օլ զէման մահպուս « Սման , պիրազ պէբլէյինիզ , ըէճանամէյի եազայլմ » տէր իսէ
 տէ , անլէր « Խայր , վաղըթ կէչմիշ տիր , կէճ
 դալտըն , պիլա թէ » էխիսիւր ի՛տամ օլունաճադ
 սըն » տէրլէր : Էյլէճէ , էյ կիւնաճքեար , սէն
 տախի մահքիւմսին , նէ զէման էօլէճէյինի տէ
 պիլմէզսին . ինթիմալ քի պու կիւն էօլէճէք
 սին , պունունլա պէրապէր թէվպէյի եարընա
 պրազըլօրսըն , լաքին գապիլ տիր եարըն
 ճէհէնէմաէ օլասըն . գափուըլ պու կիւն
 ֆրիստոս չալըյօր , ֆադաթ ինթիմալ քի եարըն
 մէվթ չալաճադ տըր : Էն սէվկիւլիւ տօսթը-
 նա գափույու աչմազ իսէն , մէվթ գափույու
 դըրըպ սէնի հաքիմին հուզուրընա կէօթիւրէ-
 ճէք : Յիսուս պու կիւն սէնի խէլաս էթմէք
 իսթէյօր , սէմանըն գափուսը պու կիւն աչըգ
 տըր . եարըն ֆուրսաթ կէչմիշ օլաճադ տըր :
 Մաթ . 24. 36—51 : 25. 1—13 : Լուգ . 12. 16—
 21 : 13. 24—28 : Ս՛մալ . 24. 25 : 2 Գօր . 6.
 1 , 2 : Իպր . 3 . 7—11 :

Յ Ի Ս Ո Ւ Ս Ս . Կ Է Լ

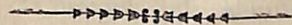
ԿԷԼՄԷՉՍԷՆ ՀԷԼԱՔ ՕԼՈՒՐՍԸՆ

« Նէ՞ եափմալըլմքի խէլաս պուլայըմ » տէ-
 տիլինտէ , ճէվապըն « Բապպ Յիսուս ֆրիստոսս

իման կէթիր » օլաղըլ կիպի , « Հէլաք օլմազ իչիւն
 նէ՞ էթմէլի իմ » սու՛ալինէ տախի , ճէվապ « Պու
 պէօյիւք իսէլասը ինմալ էյլէ » տիր : Հէլաք իչիւն
 խէլասը ինմալ էթմէք քեաֆի տիր : Չաթէն
 պիզ հէլաքա հիւքմ օլմուշ իբէն , Յիսուս պիզի
 խէլաս էթմէյէ կէլիյօր . վէ էյէր պիզ անը
 ըէտտ էտէր իսէք , օլ հիւքմ ալթընտա գա-
 լըրըլ : Չէհիւրի պիր երլանըն ըսըրտըլը ա-
 տէմ լաղըմ օլան չարէյի ինմալ էտէրսէ ,
 զէհիրին թէ՛ սիրինտէն էօլէճէյի շիւպհէսիզ
 տիր : Ինճիլ ճանըն խէլասը իչիւն պիրիճիք
 չարէյի պէյան էտէր . օ չարէյի ինմալ էտէր
 իսէք , կիւնահըն թէ՛ սիրինտէն էօլիւրիւզ : Ճա-
 նընը հէլաք էյլէմէք իչիւն գաթիլ եա սարիգ
 օլմաղլըլըն լաղըմ տէյիլ տիր . մէզհէպին
 խարիճի ային ու՛ առէթլէրինէ ըի՛այէթ էթ-
 տիլին հաղտէ Յիսուսա կէլմէզ իսէն , մութ-
 լաքա հէլաք օլուրսըն : Շու քէլամը տինկլէ .
 « Պէօյլէ՛ աղիմ խէլասը ինմալ էթտիյիսիզ
 թադաիրտէ պիզ նա՞սըլ նէճաթ պուլաճաղըլ . »
 խէլասըն վասըթալարընը ինմալ էտէր իսէն ,
 նէճաթ պուլամաղսըն : Յարզ էաէլիմ քի՛
 պիր գայըգ նէհրին գուվիթիլի աղընթըսը իլէ
 հէյպէթլու պիր ճէնտէլէյէ եազլաչըյօր , վէ
 գայըլըն եանընտան կէչէճէյի պիր պուրունտա
 պիր առէմ տուրուպ գայըգա իփ աթըյօր .
 իմտի գայըգտա օլանլար իփի թութմաղլըլը
 ինմալ էյլէրլէր իսէ , նա՞սըլ գուրթուլա պի-

լերելը, իհմալ անլերին հէլաքը օլաճադ : ճա-
նը եալընըղ Յիսուս գուրթարա պիւլեր, “վէ
ղայրի պիր գաթտա խէլաս եօդ տըր . չիւնքի
թահթ էս սէմատա, պէյն էն նաս վէրիլէն պաշ-
գա պիր իամ եօդ տըր քի՛ անըն իլէ խէլաս
պուլա պիլէլիմ :” էյ կիւնահքեար, Յիսուսը
րէտտ էտէր իսէն, հէլաքըն շիւպհէսիղ տիր,
գապահաթ վէ միւճաղաթըն նէ՛ ’աղիմ օ-
լաճադ . “Արթըգ կիւնահլար իչիւն զէպիհէ
գալընաղ . անճադ հիւքմ իչիւն տէհչէթլու պիր
ինթիզար իլէ մուխալէֆէթ էտէնլէրի թէլէֆ
էտէճէք օլան աթէլ զաղապը գալըր : Մուսա-
նըն շէրի՛աթընը թահգիլը էթմիշ օլան ատէմ
լքի եա իւշ քիմահնին շէհատէթի իլէ պիլա
մէրհամէթ էօլիւր . իպնուլլահը այագ ալթը-
նա ալմըլ վէ վասըթասըլլէ թագտիա օլուն-
տըղը ’ահա գանընը նափաք սայմըլ, վէ ’ինա-
յէթ Բուհընա շէթմ էթմիշ օլան քիմահ նէ՛ գա-
տար տահա շէսիտ պիր ’աղապա միւթմահագգ
սայըլաճադ տըր՝ զանն էտէր սինիզ :” Սէն նէյէ՛
ալտանըյօրըն, Ալլահ քէնտի վա՛տ էթտիյի
միւճաղաթը իճրա էթմէզ, եախօտ անըն հէր շէյի
կէօրէն կէօղլէրինտէն ֆիրար էտէ պիլէճէյինի
վէ եա գայալար սէնի էօրթէրլէ՛ր մի տէյիւ
իւմիտ էաէրսին . նէ՛ պօշ պիր իւմիտ : Յի-
սուսա կէլմէքտէն մա՛տա հագիլգաթ էն նէճաթ
իւմիտի եօդ տըր, վէ Յիսուսա կէլմէքլի-
յի թէ՛ խիր էթմէք անճադ հէլաքը մուճիպ

օլուր : Ալլահ թա՛ալա “Մատէմ քի պէն
չաղըրտըմ, վէ սիզ իմթինա՛ էթտինիզ : Պէն
տախի պէլանըղ վուգու՛նտէ կիւլէճէյիմ, գօր-
գունըղ կէլալիյինտէ իսթիհգա էտէճէյիմ .
օլ զէման պանա ֆէրեատ էտէճէքլէր, վէ իս-
թիճապէթ էթմէյէճէյիմ . պէնի արայաճադ-
լար, վէ պէնի պուլամայաճաղար տըր . մա-
տէմ քի . . . Բասպ գօրգուսընը իխթիյար էթ-
մէտիլէր, վէ ճիւմլէ թա՛ղիրմի թահգիլը էթ-
տիլէր” տէյօր : էյ կիւնահքեար, պու մա-
խաֆ թէհտիալէրտէն գուրթուլմագ իչիւն սա-
նա կէօսթէրիլէն շարէյի արա : Յիսուս շիմտի
սէնի գապուլ էթմէյէ պէքլէյօր, սէնի կէ-
լիպ խէլաս օլմաղա տա՛վէթ էտէր . անըն
պու լութֆընը արթըգ րէտտ էյլէմէ, կիւ-
նահլարըն վէ տէրտլէրին իլէ անա կէլ, օլտը-
ղըն հալտէ պիլա թէ՛ էխիւիւր կէլ : 0 սէնի
րէտտ էթմէզ . Յիսուսա կէլ, Յիսուսա կէլ :
Էմա . 1. 24—31 : Եուհ . 3. 14—21, 36 : Ա՛մալ .
4. 12 : իպր . 2. 1—3 : 10. 26—31 :

ԿԻՒՆԱՀՔԵՍՈՐԸՆ ԿԵԼՄԵՍԻ

Իշթէ կէլտիմ պի Ֆաղիլէթ ,
 Եէք իւմիտիմ օլ քէֆարէթ ,
 Պանա տա էթտիլին տա՛վէթ .
 Եա միւպարէք Գուզու , կէլտիմ :

Իշթէ կէլտիմ , չօդ կիւնանըմ ,
 Միւճրիմ իմ պէն , Եօդ սալահըմ ,
 Ա՛հ փաքլէսին պէնի դանըն .
 Եա միւպարէք Գուզու , կէլտիմ :

Իշթէ կէլտիմ , Եօդսուլ , Ֆաղիր ,
 Մէնաէ ֆէլահ պուլուր հաղիր ,
 Պիր բէճամըղ օլմաղ թահգիր .
 Եա միւպարէք Գուզու , կէլտիմ :

Իշթէ կէլտիմ , պուլարմ իհասն ,
 'Աֆիլըդ , խէլաս , ճանա տէրման ,
 Չիւն վա՛տընա էթտիմ իման .
 Եա միւպարէք Գուզու , կէլտիմ :

Իշթէ կէլտիմ , չիւն մուհապէթ
 Իհասն էտէր պու ճէսարէթ ,
 Իլ էլ էպէտ էտէմ խըտմէթ
 Եա միւպարէք Գուզու , կէլտիմ :

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0545256

